

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

בפני סגנית נשיאה שירה בן שלמה

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ עוה"ד עינת בניטה עוה"ד נעמה

תור זאבי ועוה"ד פאדי אסעד

נגד

.1

.2

הנאשמים

ע"י ב"כ עוה"ד נמרוד ליפסקר ועוה"ד

רבקה כהן-חזן

הכרעת דין

בעניין נאשמת 2

פתח דבר

1. הנאשמת הואשמה בגרימת מוות ברשלנות, גרימת מותה של פעוטה אשר נשכחה בהסעה בדרך לגן.

2. אליבא לעובדות כתב האישום, הנאשם, אשר הודה בתום פרשת התביעה ועניינו הסתיים, עבד כנהג הסעות בגן הילדים בנתניה. גן המצוי בבעלות אשתו ומנוהל על ידם. הנאשמת עבדה במקום כסייעת.

במסגרת עבודתו נהג בתקופה הרלוונטית באוטובוס זעיר פרטי בו מותר להסיע 15 נוסעים פרט לנהג. הנאשם יצא מביתו, אסף את הנאשמת מביתה ויחד ביצעו סבב הסעות על מנת להביא ילדים לגן.

עם עליית הילדים לרכב היתה הנאשמת, עפ"י הנטען, מושיבה אותם במושבים וחוגרת להם חגורות בטיחות. עם ההגעה לגן היו השניים משחררים את הילדים מחגורות הבטיחות, מורידים מהרכב ומלווים אל דלת הגן. בתגובת הנאשמת בכתב

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

נטען כי "הנאשמים היו מושיבים את הילדים במושבים וחוגרים להם חגורות בטיחות".

לאחר סבב אחד יצאו השניים לסבב שני, להבאת ילדים נוספים לגן. לאחר הסבב השני היה הנאשם חוזר עם רכב ההסעה לביתו ומחנה בסמוך אליו. אז היה מסיע את אשתו ברכבם הפרטי לעבודתה כגננת בגן. נטען בעניינה בתגובה כי ברוב המקרים הגיעה לגן בשעה מאוחרת, הרבה לאחר שעת ביצוע הסבב השני.

3. אין מחלוקת כי ביום 8.8.11 ערכו השניים סבבי הסעות כרגיל. במסגרת הסבב השני אספו בשעה 07:45 לערך את הפעוטה ילידת 18.8.08, מביתה. הפעוטה הושבה בכסא הבטיחות ונחגרה בחגורה.

עם הגעת הרכב לגן החלו השניים, עפ"י הנטען, בהורדת הילדים וליוויים לדלת הגן. כולם ירדו מהרכב למעט הפעוטה. בתגובת הנאשמת בכתב נטען שעם הגיעם לגן הנאשם "בעלי הגן ומנהלו" הורה לה "...למהר לעלות לגן ולהתחיל לבצע עבודתה (נוהל שחזר על עצמו מדי בוקר בעת ביצוע סבב ההסעה השני), וכי הוא יביא את הילדים והתיקים לגן". הנאשם עשה כן לאחר שהנאשמת עלתה לגן עם "ילד או שניים".

בכתב האישום צויין כי השניים לא ערכו סריקה בין מושבי הרכב על מנת לוודא שכל הילדים ירדו ממנו בבטחה. בתגובה הובהר בשנית שהנאשמת מיהרה להיכנס ולהתחיל בעבודה עפ"י הוראותיו, ולא עסקה בהורדת הילדים או בבדיקה האם כולם ירדו.

4. כתב האישום מפרט בהמשך בבדיקה חלקית ובלתי מספקת שביצע הנאשם, נעילת הרכב ושהות בגן למשך כ- 20 דקות, עד ששב אליו ונסע לביתו. נסיעה הנמשכת כ- 10 דקות, במסגרתה לא הבחין שהפעוטה עודנה ברכב. הנאשם החנה את הרכב סמוך לביתו, במקום חשוף לשמש. בתגובה לכתב האישום אישרה הנאשמת שאכן שהה בגן כ- 20 דקות.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' 'אח'

5. בהתייחס לנאשמת, נטען כי החלה עבודתה כסייעת ולא הבחינה במשך כל היום שהילדה, אותה אספה בבוקר מביתה, לא נמצאת. בתגובתה נטען כי עבדה בגן בין השעות 08:00 – 12:00 לערך. במהלך השעות האמורות היה עליה לטפל, רוב הזמן, בלמעלה מ- 40 ילדים, שהיו מפוזרים בחצר הגן. היה עליה לדאוג, בין היתר, שישתו, שיאכלו ארוחת בוקר וצהריים, שלא יפגעו מהשימוש במתקנים. היה עליה להחליף טיטולים ולהשכיב למנוחת הצהריים. "...בתנאים כאלה היה בלתי אפשרי להבחין שילד חסר".

6. במהלך היום, בעוד הרכב חונה בשמש, הגיעה הטמפרטורה שנמדדה סמוך למקום מגוריו מעל 30 מעלות צלזיוס, והטמפרטורה בתוך הרכב הסגור עלתה עד לרמה אפשרית של 90 מעלות. כתוצאה לקתה הפעוטה במכת חום, ממנה נפטרה במהלך היום, בשעה שאינה ידועה במדוייק, בעודה ברכב. רק בשעה 14:45, עת חזר הנאשם לרכב בכוונה לנסוע לגן ולאסוף ילדים לצורך פיזורם לבתים, הבחין בגופת הפעוטה. בתגובה בכתב הוכחש מחוסר ידיעה. בפתח פרשת התביעה הובהר "אין לנו מחלוקת על כך שהמוות ארע כתוצאה מזה שהילדה נסגרה ברכב. מה סיבת המוות בדיוק לזה, זה נושא שאנחנו רוצים לברר בחקירה היום" (עמ' 13 ש' 17 – 18). הנושא הובהר בעדות

7. נטען כי במעשיהם ומחדליהם גרמו השניים ברשלנות למות הפעוטה. פרטי הרשלנות יוחסו לחילופין ובמצטבר ואלו הם:

- א. לא הבחינו במנוחה שנשארה ברכב לאחר שהגיעו לגן עם סיום הסבב השני.
- ב. עזבו את הרכב לפני שכל הילדים יצאו ממנו.
- ג. לא בדקו כראוי שכולם ירדו, לרבות מעבר וסריקה בין המושבים.

בהתייחס לסעיפים אלה נטען בתגובה כי הנאשמת עזבה את הרכב ונכנסה לגן מייד עם הגיעם, עפ"י הוראת הנאשם. הנאשם הוא שהביא את הילדים והתיקים. הודגש עוד כי בהתאם לתקנה 83 (ד) ו- (ה) לתקנות התעבורה, החובה החוקית לבצע בדיקה וסריקה מוטלת על הנהג בלבד.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

- ד.ה. פרטי רשלנות נוספים שיוחסו לנאשם, אשר הסתפק במבט ממדרגה בכניסה לרכב ממנה לא ניתן לוודא שהינו ריק מנוסעים ולא הבחין במנוחה אף לאחר שחזר לרכב ובמשך כל הנסיעה הביתה.
- ו. לעניין הנאשמת, נטען שלא הבחינה בהיעדרה מהגן במשך כל היום, אף שראתה אותה ברכב בבוקר. היא שבה והפנתה לתנאים הבלתי אפשריים בהם עבדה.
- ז. נטען כי לא פעלו כפי שנהג הסעות וסייעת היו פועלים בנסיבות, דהיינו לא הקפידו בתשומת הלב והזהירות הראויה על שלומה ובטיחותה של המנוחה. פריט רשלנות שהוכחש על ידה.

הנאשם, כזכור, הודה ודינו נגזר.

8. עוד הוסיפו ב"כ הנאשמת "...בישיבת ההקראה אנחנו אמרנו שאנחנו נטען שהגב' אשתו של נאשם 1 היתה צריכה להיות נאשמת כאן, ולמען הסר ספק אנחנו נטען להגנה מן הצדק ולהפליה ונטען למחדלי חקירה" (עמ' 14 ש' 11 – 13).
9. הדיון נעשה לאורה של כפירת הנאשמת, תוך התמקדות בארוע הטרגי והתנהלות הגן במועד הרלוונטי ובכלל.
- לשם הבנת הרקע והנפשות הפועלות אתייחס תחילה למצב הגן, לרישוי, למספר הילדים מול מספר הגננות/מטפלות ולרכב בו בוצעה ההסעה.

הגן וההסעה, העדר פיקוח

1. גן הינו גן ילדים פרטי. אשת הנאשם, הינה הבעלים. במקור צויינה בכתב האישום כע"ת 6. בפועל המאשימה ויתרה על העדתה נוכח קשיים רבים בהבאתה והיא העידה כע"ה 6.

בהודעתה השניה, מיום 11.8.11 – נ/32, התמלול נ/32א, כאשר נשאלה איזה אישורים יש לגן, הוציאה תעודת עוסק מורשה, תאריך רישום, 1.1.08 – נ/10 ואישור

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' : ואח'

משרד החינוך שיש לה תואר בפילוסופיה מאוניברסיטת קייב, השקול לתואר השני – נ/11. אישור שניתן לצורך דירוג שכר בלבד. אישורים נוספים, ממשרד החינוך, ממשרד התמ"ת, כשהובהר לה שזה ארגון הגנים, וממשרד העבודה אין.

בעדות ציינה שיש לה תואר ראשון בחינוך ילדים. בהתחלה פתחה משפחתון בבית. כשהמקום לא הספיק מצאה את המבנה בו שכן הגן והעבירה את כל הילדים אליו. בבדיקות שעשתה אמרו לה שעד גיל 4, עד גן חובה, מספיק התואר השני שיש לה כדי לעבוד עם ילדים. משכך החלה לקבל ילדים מגילאי שנה וחצי עד 4.

2. רס"מ טינה מגן – ע"ת 8, אשר ריכזה את החקירה, בדקה את הנושא. לשאלה מי מפקח על גן כזה השיבה "אף אחד. לצערי מהחקירה למדתי שאין פיקוחו על הגנים הפרטיים, יש אפשרות לגן פרטי להיות בפיקוח אבל הם לא מחוייבים, זה שיקול של הגן עצמו..." (עמ' 108 ש 13 – 15). בפועל לא היה פיקוח על הגן.

ביום 9.8.11 ו 10.8.11 ניסתה להשיג את גבי' האחראית על גני הילדים לגיל הרך בעירייה, אך ללא הצלחה – נ/8 ונ/9. היא הופנתה למוזכר שערך שוטר אחר, אסף מימון, לגבי שיחה עם ממשרד החינוך, אשר מסרה שהגן לא רשום אצלם כמתחייב עפ"י החוק – נ/7. החוקרת לא ידעה מה שאל ועל מה ענתה ולכן התקשתה להתייחס למידע, אשר אינו מהווה, כשלעצמו, ראיה לאמיתות התוכן. לא הובאה לעדות.

העידה שבסופו של דבר גם בפרקליטות, שהם הגוף המנחה, הורו לה לרדת מהנושא וכך עשתה. לשאלה האם נראה לה סביר שהבחירה אם להיות בפיקוח, החל מנושאים של תברואה ונקיון ועד תקנים לגננות וסייעות, שזה יכול להיות פיקוח נפש, תיוותר תלויה ברצון הגן השיבה "לצערי כן...יש הצעת חוק שכן, אבל לצערי אין" (עמ' 113 ש' 1 – 2). "יש מאות גנים בנתניה שאין להם שום פיקוח, כי אין פיקוח בגן פרטי אלא אם בעל הגן שרוצה לשווק את עצמו ורושם שהוא בפיקוח התמ"ת" (עמ' 113 ש' 5 – 16) (התייחסות משרד העבודה והרווחה – ת/41).

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

3. הגן תואר ע"י הנאשמת. "זה גן רוסי, רק שפה רוסית, מנטליות רוסית" (עמ' 238 ש' 29).

4. כמות הילדים בגן לא הובהרה עד תום. העידה שביום הארוע היו 44 ילדים. כל הזמן היו 34 – 35 ילדים אבל בסוף השנה, באוגוסט, היו 3 ילדים כמו קייטנה וכן ילדים שהגיעו לתקופת הסתגלות לפני ספטמבר.

את הרשימה – 12/נ הכוללת 44 ילדים היא העבירה למשטרה. המנוחה סומנה ב – X במספר 23. לה בבית יש כרטיס נפרד לכל ילד הכולל שיק, תעודת זהות של הוריו ודברים המייחדים אותו. את הרשימה הכינה לבקשת המשטרה מתוך הכרטיסיות שיש אצלה. הילדים בהסתגלות, עוד 3 במספר, רשומים בצד.

5. הילדים חולקו ל – 3 קבוצות עפ"י גילאים. – ע"ת 5 העידה שהיתה אחראית על 13 ילדים מגיל שנה עד 3. הנאשמת היתה אחראית על 18 – 20 ילדים בגילאי שנתיים וחצי עד שלוש וחצי ו על 20 ילדים מגיל 3.5 עד 5, הכוללים גם ילדים מהקייטנה.

המספרים משתנים מעד לעד, כמו גם כמות הילדים הכוללת, אך הנתון שמסרה נראה פחות או יותר משקף. הנאשמת העידה שבקבוצה שלה טיפלה ב – 19 ילדים.

הנאשמת העידה ו בחקירתה הנגדית אישרה שהן התלוננו בפני והנאשם הרבה פעמים על כך שהן לא יכולות לעבוד עם כל כך הרבה ילדים. התשובה שקיבלו שהם מחפשים. בהודעתה הראשונה שללה זאת באומרה "אני לא קיבלתי מהן את התלונות האלה, מבחינתם הכל היה בסדר" (ת/31, גליון 3, ש' 57). ולמרות זאת, קודם לכן, כשנאמר לה שזה בניגוד לחוק שיש 2 גננות על קבוצה כה גדולה של ילדים אמרה שכל יום יוצא פרסום לעיתון המקומי ובו מודעה בה דרושה גננת מקצועית (שם, גליון 3, ש' 48 – 49).

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

מעבר לשלוש גם הנאשם סייע בגן. עפ"י חלק מהעדויות בעיקר בפן הניהולי תפעולי ועם ההסעות. כן היתה תיירת מאוקראינה בשם , אשר עבדה בחודש האחרון כטבחית ועוזרת. מיום הארוע נעלמו עקבותיה והנושא ידון בנפרד.

6. עפ"י שרטוט הגן שערך הנאשם בהכנה לעדות – ת/47 לכל קבוצת גיל היתה חצר נפרדת וחדר נפרד בתוך הגן.

7. מצב העובדים לא היה תמיד כזה. הנאשמת עבדה בגן כשנתיים, באוקטובר היתה אמורה לסיים שנתיים. כשהחלה את עבודתה בגן היתה סייעת בשם שעבדה עם הקבוצה הבינונית. גנת בשם עבדה בקבוצה של הגדולים, עבדה עם התינוקות ו היתה טבחית.

עברה ניתוח והפסיקה לעבוד בפברואר אותה שנה. עזבה באמצע יוני ואז החלה לעבוד עם התינוקות.

עבדה בגן שנתיים ושמונה חודשים. כשהנאשמת הגיעה, היא עדיין עבדה במטבח והנאשמת קיבלה לחנך קבוצה. בהמשך קיבלה את קבוצת הקטנים. בהכשרתה היא מורה למוסיקה. החליפה את בקבוצת הגדולים.

עבדה כל היום. שהתה כל הזמן בגן וגם ישנה בו. הנאשמת עבדה חצי יום עד השעה 12:00. הגיעה בבוקר, אחרי סבב ההסעות השני, בשעות משתנות, ועבדה עד להשכבת הילדים למנוחת הצהריים. היא חזרה לביתה ושבה עם בעלה, הנאשם, בשעת היקיצה של הילדים, על מנת למוסרם להורים.

8. החוקרת, רס"מ טינה מגן, בדקה גם את נושא אישורי הרכב והפרסומות עליו. הבדיקה מול משרד התחבורה העלתה, למיטב הבנתה, שאם לא גובים כסף עבור ההסעות אין צורך באישורים. אם הוא לא מקבל תשלום, הרכב נחשב כאוטובוס זעיר פרטי, שאינו מחוייב להיות כפוף לחברת הסעות.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

מידע זה פורט בזכ"ד מיום 11.8.11, המתעד שיחה עם ג'קי לוי, מנהל אגף קציני בטיחות בתעבורה, במשרד התחבורה – ת/38. מהאינפורמציה שהיתה בידה, על סמך דברי הנאשם ו: ; התשלום לגן זהה לכל הילדים, גם אלו שלא מגיעים בהסעה, ומכאן שלא גובים כסף עבורה. תשובה שונה קיבלה, באותו יום, מ מנהל אגף הסעים ומוניות במשרד התחבורה. הוא ביקש שתפקסס אליו בקשה בנדון – ת/39. הבקשה, מאותו יום - נ/14. התגובה מיום 14.8.11 – נ/15. גם בה צויין שבעל הרכב חייב להיות משוייך לחבי הסעות מורשת מטעם משרד התחבורה ולשאת רשיון הפעלה. כן ברשיון הרכב חייבת להרשם הגבלה כי הינו מורשה להסיע תלמידים, הגבלה שלא רשומה אצלו. באשר לפרסומות, ציין שחלונות הרכב אמורים להיות שקופים משני הצדדים, ופרסום ע"ג הרכב טעון אישור מוקדם ממשרד התחבורה. לסיכום, ציין שפעל שלא עפ"י ההנחיות והנהלים, בכך שהסיע ילדים שלא עפ"י החוק, וללא רשיון הסעה ממשרד התחבורה.

חרף המכתב הנ"ל ערכה בירורים נוספים עם משרד הרישוי ביום 14.8.11 – נ/17 ונ/18 ושוחחה שוב עם ג'קי ביום 14.8.11 – נ/19. הובהר לה בשנית שבמידה ולא לקח כסף עבור ההסעות הוא אינו מחוייב להיות כפוף לחברת הסעות. באשר למדבקות על גבי השמשות, נאמר שבמידה ואפשר לראות מתוך הרכב החוצה (כמו במקרה שלנו) זה חוקי. צילומי הרכב ת/32 (כולל דיסק) ות/34. הדיסק – ת/33, בצרוף תע"צ. מזכרים נוספים מתעדים ברור שערך אסף מימון – ת/40 ונ/23.

9. לנאשם ברשיון הנהיגה רשום "רשאי להסיע קבוצת ילדים – תק' 84 – ת/26. בשנת 2001 עבר השתלמות "נהג אוטובוס זעיר ציבורי" – ת/44. ברשיון הרכב רשום "אוטובוס זעיר פרטי" – ת/27.

10. – ע"ה 5, הממונה על הסעים ומוניות במשרד התחבורה, אישר את שרשם במכתב נ/15. "מהמכתב שכתבתי בתגובה למשטרה זה ברור כי הנהג שהסיע את הילדים פעל בצורה לא חוקית...יש שני היתרים מאת רשות הרישוי שזה רשיון נהיגה ורשיון רכב. אדם שרוצה להסיע ילדים חייב שיהיה לו היתר ברשיון הנהיגה וגם ברשיון הרכב..." (עמ' 290 ש' 19 – 23). לנאשם לא היה היתר כזה ברשיון הרכב.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

אחרי קבלת ההיתרים הוא אמור היה להגיע ליחידה שלהם ולקבל היתר שנקרא "רשיון הפעלה" כאשר נרשם בחברת הסעות. רק אז יכול להסיע נוסעים בשכר או ללא שכר. למשרד התחבורה יש יכולת פיקוח יותר גבוהה בחברת הסעות, המחוייבת להעסיק קציני בטיחות, תחת פיקוחם פועל הנהג הבודד. גם לגבי הפרסום על גבי הרכב, הוא היה טעון אישור מראש. הוא שלל את שתועד מפי ג'קי לוי שהינו מנהל אגף קציני בטיחות במשרד שלהם. אמר שהוא אינו יודע מה נשאל ועל מה הגיב.

הוא העיד שעפ"י החוק אין חובת ליווי בהסעות ילדים (עמ' 292 ש' 7). החוקרת טינה מגן אישרה שאם מהחומר שלה לא עולה אחרת אז אמנם אין חובה כזו (עמ' 121 ש' 9 – 13).

11. הנאשם העיד שהיה לו רשיון נהיגה המאפשר להסיע עד 16 אנשים. הוא רכש את האוטובוס רק בשביל הגן. זה לא אוטובוס זעיר ציבורי שמסיע אנשים בשביל כסף. זה אוטובוס זעיר פרטי, והם לא גובים כסף עבור ההסעה.

מבלי צורך להכריע בסוגיה, שהרי הנאשם נשפט ודינו נגזר, ברור שגם הגן וגם ההסעות לא היו נתונים תחת פיקוח.

הארוע הטרגי

1. אמה של המנוחה – ע"ת 2 העידה כי בתה היתה בגן עד לארוע הטרגי כ – 7, 8 חודשים. בשעה 07:45 היו אוספים אותה ובשעה 17:00 מחזירים. הודעתה שנגבתה למחרת הארוע הוגשה בהסכמה – ת/35.

בהודעה ציינה שבשעה 07:45 הגיעה ההסעה. הנאשם נהג והנאשמת ישבה מאחור. הנאשמת פתחה את הדלת והכניסה את בתה לרכב. הנאשם לקח את התיק. היא לא שמה לב היכן הושיבה אותה, אמרה שאין מקום קבוע.

"אני לא מבינה לא שמה לב היא לקחה אותה בידיים (הערת חוקר – מתחילה לבכות) הם לא בודקים את האוטו? היה התיק

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

שלה, הם הוציאו את התיק שלה, הם לא ראו? אני לא מבינה... (הערת חוקר – ממשיכה לבכות) (ת/35 ש' 11 – 13).

2. **הנאשם – ע"ת 9** נחקר ב – 4 הזדמנויות. הודעתו הראשונה מיום הארוע, שעה 18:45 – ת/1. ההודעה נגבתה ע"י **רס"ב איזבלה סעדה – ת/7**. ההודעה תועדה חזותית במערכת ענבל. הדיסקים – ת/2, ת/4 ות/6. התמלולים באיכות גרועה עקב רעשי רקע חזקים – ת/3, ת/5 ו - ת/7. ההודעה תורגמה מרוסית לעברית ולהפך ע"י החוקרת. בטרם חקירה ניצל את זכות ההיוועצות ושוחח עם עו"ד שהגיע לתחנה. ההודעה השניה נגבתה ביום 10.8.11 – ת/6 והשלישית ביום 14.8.11 – ת/11, ע"י רס"מ טינה מגן. החקירות תועדו ויזואלית, בתרגום מתורגמן. הדיסקים – ת/9 ות/12. תמלול ההודעה השניה – ת/10, גם כן באיכות גרועה. אין תמלול לשלישית עקב בעיית שמע. הודעה רביעית נמסרה בעקבות פגישתו עם ב"כ המאשימה לצורך הכנה לעדות, לאחר שהביא עמו "חומרי חקירה" שלא צורפו לתיק. ההודעה מיום 28.4.13 – ת/42, נגבתה ותורגמה ע"י רס"ר איזבלה סעדה. מזכר אודות קבלת חומר – ת/43.

3. **בהודעה הראשונה** מסר שכל בוקר הוא מסיע ילדים לגן יחד עם מלווה אשר חוגרת אותם. במועד הארוע הסיע 13 ילדים. את הפעוטה הושיבה הנאשמת במושב המיועד לילדים בגיל 3, ליד החלון. היא עלתה להסעה בשעה 07:43, נמסרה על ידי אמה.

כשהגיעו לגן המלווה מורידה לילדים חגורות. כמו תמיד היא עוברת בכל הרכב ומוציאה ילדים מהכסאות והוא אחריה מוודא שהוציאה את כולם. כשעבר בין המושבים ראה שהפעוטה כבר היתה משוחררת מהחגורה. אח"כ יצא מהרכב ולקח 3 ילדים קטנים שישבו במושב מאחוריו.

הוא ציין שאת הפעוטה הם נהגו להושיב בד"כ מקדימה עם הקטנים, מאחר והיתה קצת איטית ולא כל כך פעילה. אמר שהיתה לא אקטיבית, עם בעיה קוגניטיבית, בעיה בהתפתחות. להבדיל, האם העידה שהיתה ילדה רגילה, אולי קצת יותר זריזה מבחינה התפתחותית. ויודגש, ככל שכך סבר בודאי שהיה מקום להושיבה מלפנים, תחת עינה הפקוחה של המלווה. בפועל המלווה ישבה בכניסה למה שתואר כ"סלון"

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

הרכב, במקום שסומן ב – X בתרשים שערך וצירף להודעה האחרונה והפעוטה ישבה בשורה השלישית, הלפני אחרונה, ליד החלון, בצד של הנהג. התרשים – ת/46. במאמר מוסגר יצויין שאותה ילדה, שטרם מלאו לה 3 במוטה, בהודעה השלישית, כשנשאל האם לא צריכה עזרה בירידה מההסעה השיב "היא לא קטנה היא בת 4 אני הורדתי ממנה את הרצועות..." (ת/11, גליון 4, ש' 110).

לאחר שכל הילדים יצאו לדבריו מהרכב הוא והנאשמת החלו להכניסם לגן. הנאשמת הולכת בד"כ מלפנים והוא מלווה אותם לכיוונה.

בהמשך חזר לרכב כדי לקחת את התיקים שהונחו על המושב מאחורי הנהג. אז ראה את אמא של מסר לה הזמנה למסיבת סיום אותה לקח מהרכב וליווה את בנה לגן. לאחר מכן חזר לקחת את התיקים שנותרו, עלה על המדרגה, הסתכל אך לא הבחין בילדה. ככל שהיתה יושבת בכסא הוא היה חייב, לדבריו, לראותה. עד אותו שלב דלתות הרכב הצידיות נותרו פתוחות. בשלב הזה נעל את הרכב, נכנס לגן ושהה בו כ – 20 דקות. הוא סידר את התיקים, וידא שכל הילדים בקבוצות שלהם והאכיל את הארנבות. אז נסע הביתה להביא את אשתו. הבית מצוי במרחק נסיעה של כ - 10 דקות מהגן. כל אותו זמן לא שמע דבר.

בבית החנה את רכב ההסעות בשעה 09:00 לערך. הוא תאר את מעשיו עד לשעה 14:45, שאז התכוון לחזור עם אשתו לגן, פתח את הרכב וגילה את המנוחה.

לשאלה מפורשת באיזה שלב הם סופרים את הילדים כדי לוודא שכולם נמצאים השיב "אני בודק כשאני עם המלווה מוציאים את הילדים מהאוטו אני מוודא שאף אחד לא נשאר ברכב וכשהילדים נכנסים המלווה סופרת את כולם ומוודא שלא חסר אף אחד" (ת/1, גליון 4, ש' 93 – 94). לשאלה מה קרה אותו יום אמר "אולי המלווה לא ספרה או שלא שמה לב, כי את התיק של...אני הכנסתי לגן..." (ש' 96 – 97).

4. **בהודעה השניה**, אשר נגבתה לאחר היוועצות טלפונית עם בא כוחו, מסר שנכנס לרכב לאחר שהנאשמת עברה בתוכו ופתחה את חגורת הבטיחות. הוא בדק שכל

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

הילדים משוחררים. תחילה זכר שהוריד למנוחה את החגורה. אח"כ חזר בו, אמר שהחגורה היתה פתוחה והוא רק הוריד אותה ממנה. הוא יצא מהרכב וביקש מכל הילדים לצאת. הנאשמת עמדה לידו. הם קיבלו את כל הילדים. הילדים שישבו במושב האחורי, מאחורי הפעוטה, יצאו לבד. לדבריו, גם הפעוטה תמיד היתה יוצאת לבד.

כאשר עומת עם טענת הנאשמת לפיה אמר לה לרוץ מהר לגן אישר שאמר. "אבל היא עדיין עמדה ליד הרכב ורק אחרי שהיא פתחה את החגורות לילדים רק אז היא הלכה ונעמדה ליד הדלת של הגן" (ת/8, גליון 2, ש' 18 – 19).

5. **בהודעה השלישית** ביקש מיוזמתו לתקן את שמסר בהודעה השניה. אמר שאמר לנאשמת יום קודם ללכת לגן, כשהגיעו עם ההסעה, מאחר ודלת הגן היתה פתוחה, היו הורים ליד, והוא רצה שתעזור. ביום הארוע הדלת היתה סגורה ולא היתה לו סיבה לומר לה. יום לפני הוא אכן הוציא את כל הילדים לבד. את הדלת אותו יום פתחה להם, סייעת נוספת בגן. גם הפעם חזר על גרסתו שרק הוריד מהפעוטה את החגורה, אבל לא פתח.

6. **בהודעה המשלימה** מ – 2013 מסר, לראשונה, דוגמאות של רשימות ילדים שהיו, לדבריו, בכל סבב, בידי ובידי המלווה. רשימה הכוללת את שם הילד, מקום ושעת האיסוף – ת/45. ע"ס זה בנה את קו האיסוף. הרשימה של אותו יום היתה בידי שניהם. הוא צרף, בנוסף, שירטוטים של הגן, הכניסה, המדרגות, החלוקה לקבוצות, בפנים ובחוץ – ת/47 ושל מקומות הישיבה ברכב – ת/46. צרף מחברת נוכחות שניהלה, לדבריו, הנאשמת עד פברואר 2011 – ת/48.

במסגרת פעולותיו בגן, אמר ששמר על הקבוצה של אשתו ואח"כ, כשעוזרת החליפה אותו, נסע להביא אותה. כשהגיעו יחד לגן בסביבות 10:00 הנאשמת כבר היתה בגינה של הקבוצה שלה.

הוא העיד שלילדים בקבוצה שלה היו מקומות שינה קבועים, עם מצעים שהביאו מהבית או כאלו שקיבלו בגן עם שמות הילדים עליהם, והוא סייע לה בד"כ להכין

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' : ואח'

אותם, בזמן שהקבוצה שלה אכלה, אך לא באותו יום, מאחר והיה אצל רו"ת. לגבי האוכל, אמר שיש בחדר האוכל מקום ל – 16 ילדים. שהפעוטה וילד נוסף נזקקו לעזרה שלה, כי לא היו מאוד עצמאיים. את כל שמסר בהודעה הזו לא אמר קודם לכן, מאחר ולא נשאל.

7. **בעדות** פרט את תכנית ההסעה. הבהיר שת/45 זו דוגמא שערך לאחר ששמע את עדות לגבי הרשימות שהיו לה כאשר ליוותה בהסעה נהג אחר. אליבא לעדותו, בהסעה שלו הוא היה נותן את הרשימה למלווה והיא היתה בודקת אם מישהו נמצא או לא. לגבי רשימת ההסעות מאותו יום, אמר שניתן לבדוק האם לא נשארה באוטו שתפסה המשטרה. מטרת הרשימה, לא להשאיר ילד בתחנת האיסוף.

עשתה הסעה בשעה 06:30 עם קבוצה אחרת ונהג אחר, ופתחה את הגן. ההסעה הראשונה שלהם הגיעה לגן קצת אחרי השעה 07:00. המלווה היתה מוציאה את הילדים ומוסרת ל . אח"כ הם החלו את ההסעה השניה שנמשכה 40 – 45 דקות, תלוי במצב הכביש (עמ' 161 ש' 9).

תפקיד המלווה בשתי ההסעות היה זהה. היא ישבה ליד הדלת. כשהיו מגיעים לילד היא היתה פותחת את הדלת, לוקחת את הילד ומושיבה בכסא. כסא בטיחות לקטנים או בוסטר לגדולים יותר. אחרי שהיתה חוגרת את הילד היתה חוזרת למקומה והם היו ממשיכים בנסיעה.

במועד הארוע הפעוטה חיכתה עם אמה ויחד איתן חיכה ילד נוסף. הנאשמת לקחה אותה על הידיים, הושיבה בכסא, בשורה השלישית, ליד החלון וחגרה. הוא באותו זמן לקח את התיקים של השניים והניח מאחורי המושב שלו. כשהגיעו לגן ירדה אליהם ופתחה את הדלת.

כשנכנס לרכב, הצטלבה דרכו עם הנאשמת, שהורידה את חגורות הבטיחות מהילדים. בשונה מהודעותיו, טען שהוא הוריד מהפעוטה את החגורה וראה שירדה לרצפת הרכב. לאחר שרוענן זכרונו מההודעה אמר שיכול וטעה ורק שחרר את

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

החגורה. הורדת החגורות היה התפקיד של הנאשמת, מאחר והיא ממילא ישבה ב"סלון" הרכב.

הנאשמת הורידה את הילדים מ – 3 השורות האחרונות והוא הורידם מהשורה הראשונה, אחרי הנהג. 3 ילדים קטנים מתחת לגיל 3. הוא מסר אותם ל והנאשמת הכניסה את הילדים שלה לגן.

הוא חזר על גרסתו לפיה אמר לה לרוץ לגן יום קודם, כאשר ראה את עם שני הורים וילדים סביבה.

תאר את מסירת הזמנה לאמא של ; את הבדיקה שערך בידיעה שהמלווה לקחה את כל הילדים, כמו שעושה יום יום, ואת הכנסת התיקים.

בגן היה 20 דקות עד חצי שעה, כשהוא עוקב אחר הקבוצה הגדולה ונמצא איתם עד שהוחלף ע"י העוזרת.

לדבריו, הנאשמת היתה אותה עת עם הקבוצה שלה, ויחד הם ערכו רשימה מי מהילדים קיבל הזמנה למסיבת הסיום ולמי עדיין צריך לתת. "אני זוכר ש רשמה את ...באותה רשימה כי ...גם קיבלה הזמנה באותו יום" (עמ' 170 ש' 10 – 11).

המשך התאור עד למציאת המנוחה כפי הודעותיו.

לגבי תפקיד הנאשמת, כשהופנה לדבריה לפיהם היא לא היתה ממש מלווה אלא רק נמצאת בהסעה, אמר שעל זה היא מקבלת משכורת, שעות נוספות. כשנאמר לו שלדבריה רק הוא שחרר את חגורות הבטיחות, אמר שכל יום שישי היא מלווה ברכב אחר "כמו אוטו של כמו אוטו שלי היא עובדת אותו דבר" (עמ' 175 ש' 2). בתגובה לטענה שלא הסביר לה מה תפקידה אמר "אם אדם נמצא בתוך הרכב עם הנהג הוא נמצא שהוא לוקח את הילדים מההורים ומושיב אותם בתוך האוטו בתוך הכסאות זה אומר שהיא צריכה להשאיר אותם שם ולצאת. היא צריכה לקחת את

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

הילדים מהאוטו. אני רק הנהג (מגיב לקריאת ביניים של ב"כ הנאשמת) (עמ' 175 ש' 17 – 20).

לבדיקת נוכחות הילדים בגן התייחס בהודעתו המשלימה, עת הביא את המחברת – ת/48. טען שהנאשמת ניהלה רשימות נוכחות כמו כל הגנות בגן, למעט מ. אמר שזה היה בתחום אחריותה. ציין שכל יום שאלה מי הגיע ומי חסר. אם ילד לא ביקר בגן הרבה זמן, ההורים יכלו לבקש הנחה והם היו מבררים עם הגנת כמה זמן הילד לא היה. הוא טען שגם ל היתה מחברת נוכחות. כשנאמר לו שלדבריה לא היתה לה השיב, אז כנראה שהכירה את כל הילדים אם אמרה את זה.

8. **הנאשמת** נחקרה פעמיים בעברית. הודעתה הראשונה מיום הארוע שעה 16:18 – ת/13. ההודעה נגבתה ע"י רס"ר יעקב (קובי) בוזגלו – ע"ת 3, אשר הגיע לגן ועיכב אותה. תעוד החקירה – ת/14. התמלול בוצע על ידי הסנגור. תיקונים נערכו ע"י החוקר – ת/15. הודעה שניה מיום 10.8.11 נגבתה ע"י רס"מ טינה מגן – ת/16. התעוד – ת/17, ת/19, ות/21. התמלילים – ת/18, ת/20 ות/22.

9. הנאשם, אשר גילה את המנוחה ברכב ההסעות בשעה 14:45 לערך, הכניסה לביתו וניסה לבצע בה פעולות החיאה עד להגעת מד"א והמשטרה. הנאשמת נשלחה ע"י אשתו, לגן, על מנת לסייע בפיזור הילדים. הוא ואשתו עוכבו מהבית למשטרה. הנאשמת עוכבה מהגן.

אליבא לעדות הנאשמת, את עבודתה בגן אותו יום היא סיימה כרגיל בשעה 12:00, לאחר שהשכיבה את ילדי הקבוצה בה טיפלה לישון. בשעה 15:00 או סמוך אחרי קיבלה טלפון מ שהורתה לה להגיע דחוף לגן, למרות שאחה"צ לא עבדה. אמרה שצפויה להגיע ביקורת ממשרד החינוך. היא הנחתה אותה לומר שבכל קבוצה יש 10 – 12 ילדים ושהיא והנאשם נמצאים בגן מידי יום. בעלה הסיע אותה. כשנכנסה לגן ראתה שכל הילדים בוכים ויש בלגן. הם היו עם ו הטבחית.

הביקורת הגיעה. נכנסו שני גברים בלבוש אזרחי, שלאחר מכן התברר שאחד מהם הוא החוקר בוזגלו. הם שאלו שאלות כלליות ואמרו שיש כמה שאלות שעליה להשיב

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

במשרד. היא נבהלה ואמרה שאינה הבעלים. היא נלחצה והתקשרה לבעלה. הוא הגיע עם אמה והחוקר אמר להם לא לדאוג, שלאחר כמה שאלות היא תחזור הביתה והם יכולים לנסוע אחריהם. רק במשטרה, כעבור כשעה, החוקר אמר לה מה קרה והחל לחקור אותה. היא היתה בשוק.

הנאשם הכחיש שאמרו לה ול שאמורה להגיע ביקורת ממשרד החינוך. לדבריו, אמרה לה שיש בעיות עם הילדה. היא שאלה איפה וכשהנאשמת לא יכלה לענות דרשה ממנה להגיע דחוף לגן (עמ' 232 ש' 11 – 18).

הכחישה שאמרה לה ול שתבוא ביקורת. לדבריה, בשיחת הטלפון אמרה לנאשמת "שקרה לנו טרגדיה, אסון עם... ושתרוץ ישר לגן..." (עמ' 304 ש' 4). "אמרתי שיש מקרה מוות בגן שלנו" (עמ' 304 ש' 13). שיכול להיות שהמשטרה צריכה להגיע (עמ' 303 ש' 21).

בחקירה הנגדית אישרה ש! אמרה שצריכה להגיע ביקורת. היא לא זכרה של מי. הם לא ראו. הגיעו שוטרים על אופנועים. הם לא אמרו מה קרה. הם שאלו לזהותה והיא אמרה שהיא מטפלת, לא הגנת. אח"כ הגיעה הנאשמת "לזהותה מאוד נסערת..." (עמ' 79, ש' 26). לה נודע על המקרה רק בסוף היום. מההורים שבאו לקחת את הילדים מהגן נודע לה שילד נשאר בתוך הרכב. אח"כ הבחינה שנשאר בגן רק תיק אחד, התיק של .

10. הנאשמת בהודעה הראשונה, בה מסרה שלא שמה לב שהפעוטה לא היתה בגן, נשאלה האם עד שהגיעה למשטרה לא ידעה מה קרה והשיבה "רק כאן אמרו לי" (ת/13, גליון 3, ש' 67).

טענה, בנוסף, בעדות, שלא הבינה את תוכן האזהרה שהקריא לה החוקר בוזגלו, להבדיל מזו שהוסברה לה בעברית פשוטה ע"י החוקרת טינה מגן, אותה הבינה. היא לא ידעה שיש לה זכות לבקש עו"ד בהודעה הראשונה. בשניה ביקשה והתייעצה, לאחר שב"כ הגיע לתחנה.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' : ואח'

11. על המפגש הראשוני איתה העידו שני השוטרים שהגיעו לגן. ראשון הגיע רס"מ _____ i – ע"ת 4, סייר ביחידת האופנועים בתחנת נתניה. הוא הגיע בלבוש משטרת הכולל חולצת טריקו שחורה עליה כתוב יחידת אופנועים נתניה ובגב, באנגלית, משטרה ומכנסי דגמ"ח, רכוב על גבי אופנוע משטרת. היו לו מכשיר קשר תלוי על הכתף, נרתיק ואקדח על הירך ואזיקים מאחור. הוא והשותף נכנסו לחצר, דפקו בדלת ופגשו את הגננת או הסייעת. הם קראו לגננת לצאת החוצה. הוא שוחח עם שמסרה שהיא הגננת, ושאל אם יש ילדה שלא הגיעה אותו יום לגן. בתחקור השיבה שילדה בשם ...לא הגיעה. הוא לא זכר האם אמר לה שקרה משהו לילדה. הוא נדרש לעכב אותה עד להגעת החוקר.

דוח הפעולה שערך סמוך אחרי – ת/36. בדוח ציין ש. מסרה שהיא גננת בגן ויש גננת נוספת בשם: , הבעלים. בתחקור מסרה כי ילדה בשם ..לא הגיעה לגן. החוקר קובי בוזגלו הגיע ושחרר אותם.

12. קובי בוזגלו הגיע לגן כדי לראות מה ניתן לעשות מבחינת חקירות בשטח. זמן לא רב אח"כ נאמר לו לעכב את הנאשמת. כשהגיע, כל שהיה ידוע לו, למיטב זכרונו, ששכחו ילדה ברכב והיא נפטרה. הוא הגיע בלבוש אזרחי, קרוב לוודאי ברכב של הסמויה. בד"כ כשמגיע מזדהה כשוטר. הוא לא היה בטוח אם אמר לנאשמת שהילדה נפטרה. היא עוכבה לחקירה לא בגלל שנשלחה ע"י לגן אלא בגלל שהיתה המלווה בהסעה בה נשכחה הילדה.

לעניין זכות ההיוועצות, הוא אמר שיש לה זכות לעו"ד, לא הוסיף שיש זכות לסגור מהסנגוריה הציבורית. הוא התרשם שהיא הבינה את שאמר. הוא שלל שהגיע עם דעה קדומה נגדה והשמיט את לחצי העבודה ורשלנות הבהיר שלשם כך החקירה הוקלטה.

13. **בהודעה הראשונה** היא נחקרה תחת אזהרה בכך שהיתה מלווה בהסעה בה הושארה הילדה ברכב, אשר נמצאה מאוחר יותר ללא רוח חיים.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' 'אח'

כשנשאלה כמה זמן היא עובדת בגן השיבה כמעט שנתיים בתור גננת. לשאלה "ומלווה?" אמרה "אני בבוקר מגיעה עם בעל הבית להסעות" (ת/13, גליון 1, ש' 3; ת/15, התמלול, עמ' 1). הנאשם לוקח אותה כל בוקר מהבית בשעה 06:35, במשך חודשיים.

הם עושים שני סבבי הסעות. בכל הסעה הרכב מלא 12 – 15 ילדים. "מגיעים לגן אומר לי צ'יק צ'ק לקחת את התיק שלי ולרוץ לגן, כי מגיעים הורים שיראו שיש יותר אנשים בגן. הבנת? שאני נמצאת כבר בגן. והוא כבר לוקח את הילדים מהאוטו וגם את התיקים של הילדים" (ת/13, גליון 2, ש' 7 – 8; ת/15 עמ' 1 למטה עמ' 2 למעלה). כך אמר כל יום.

היא החלה את יום העבודה בלחץ. הנאשם, אחרי שעשה משהו בפינת החי, נסע להביא את אשתו, אשר עובדת עם הקבוצה של הגדולים. כשהיא לא בגן ועד שמגיעה, היא עם הקבוצה שלה ושל אותו יום הגיעה בסביבות 10:30. עם שתי הקבוצות היא היתה כל הזמן בחצר. בקבוצה שלה 18 – 19 ילדים ובקבוצה של 15 – 16 ועוד 4 ילדים מהקייטנה.

אחרי ש. הגיעה, היא החליפה טיטולים לילדים, הם אכלו ארוחת צהריים והושכבו לישון. ב – 12:00 הלכה הביתה עד שהזעקה אחה"צ ע"י, בשעה 10:15. היתה בלחץ ואמרה לה לרוץ לגן דחוף. לשאלתה מה קרה לא ענתה. היא שמעה בקול שלה שהיא בלחץ נוראי. להורים אמרה שיבואו לקחת את הילדים כי יש בעיה, ולא אמרה איזו.

הפעוטה עלתה בהסעה השניה בסביבות 07:45 – 07:50. היא הסבירה היכן ישבה, בכסא תינוקות. לשאלה מי העלה אותה השיבה: "אמא נותנת את הילדה לרכב" (!?). (ת/13, גליון 2, ש' 32; ת/15, עמ' 3 למעלה). לגבי רישום הילדים שעולים להסעה, אמרה שאף פעם לא רושמים. אישרה שהיא הגנת של הפעוטה. לשאלה האם במשך היום לא הבחינה שאינה בגן, השיבה שהיא עובדת עם המון ילדים. עד 10:30 עם 2 קבוצות ובקושי מסתדרת. גם כשיש לה קבוצה אחת זה מעבר לחוק, כי עפ"י החוק צריכים להיות 7 ילדים לאדם. היא אמרה ל. ולנאשם שקשה לעבוד ככה

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

"...אין מספיק ידיים ואין מספיק עיניים לראות את כל הילדים" (ת/13, גליון 2, ש' 39 – 40; ת/15, עמ' 3). כשאמרה שהיא בבוקר עם 2 הקבוצות, כ – 38 ילדים, ומודעת שזה אסור על פי החוק, לשאלה מדוע עושה כן השיבה "אנחנו כולם יודעות אין לנו ברירה הם כל הזמן אומרים לנו אנחנו מחפשים גננת עוד מעט" (ת/13, גליון 3 ש' 45 – 51; ת/15, עמ' 3). היא הסכימה לעבוד כך כי היא צריכה את העבודה ונוח לה שזה חצי משרה, כי אח"כ החזירה את בתה מבית הספר.

לשאלה אם לא שמה לב שהילדה שעלתה בהסעה שהיא מלווה לא הגיעה לגן השיבה "בזמן ההסעות לא שאני אחראית, אני נמצאת שם. לא אמרו לי שאני אחראית. אמרה את צריכה לפתוח את הדלת ולסגור ולענות לשאלות של ההורים. אני לא אחראית. אחרי שאנחנו מגיעים אני לא לוקחת ילדים ותיקים אף פעם. אני לא לוקחת ילדים ולא לוקחת תיקים. אני לא שמתי לב מרוב הלחץ שהילדה לא נמצאת בגן". אמרה שרק כשהגיעה למשטרה אמרו לה (ת/13, גליון 3, ש' 62 – 67; ת/15, עמ' 4 למעלה).

לשאלה האם צורת העבודה הזו נראית לה תקינה השיבה "ממש לא". שבסוף החודש הם יוצאים לחופשה ואז חשבה ללכת משם. כשנשאלה האם היא מבינה שיש לה אחריות מסויימת על מות הילדה השיבה בחיוב, וביקשה שיסביר לה מה בדיוק. אז הבהיר החוקר שזה עניין משפטי והוא לא מחליט.

לשאלה האם בעבר היו מקרים שהבחינה שילד לא הגיע, חולה, השיבה "הרבה פעמים, מאה פעמים, ואני תמיד אומרת ל... אין ילד יום יומיים מה קורה עם הילד והיא לא נותנת לי להיות בקשר עם ההורים. אם יש איזה בעיה אומרת לי את תתקשרי ותגידי ותסבירי... הורים יודעים שאני אחראית מאוד, פשוט הצורה שאנחנו עובדים אני לא יכולה להיות כאילו עד הסוף אחראית על כל הילדים" (ת/13, גליון 3; ש' 74 – 77; ת/15, עמ' 4 למטה). לעיתים היתה מתקשרת ומדברת עם ההורים מהטלפון שלה.

לגבי בדיקת הנוכחות בגן, אמרה ש... צריכה לבדוק אבל לא תמיד בודקת. לשאלה האם היא לא בודקת, אמרה שאין לה רשימה. "פחות או יותר אני מסתכלת

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

ובודקת". יש לה שתי קבוצות וזה מאוד קשה, וגם אח"כ, כשהיא נמצאת רק עם הקבוצה שלה, היא צריכה למהר איתם לאכול ולישון.

14. **ההודעה השניה** נמסרה לאחר היוועצות עם בא כוחה שהגיע לתחנה.

לגבי חלקה בהסעה, לא הסכימה עם תוכן האזהרה לפיה השאירה את הפעוטה ברכב. "כי לא בדיוק הייתי מלווה. הייתי רק נמצאת בזמן הנסיעה...". אף אחד לא הסביר לה מה עליה לעשות. להוציא את הילדים מהרכב זה לא היה התפקיד שלה (ת/20, התמליל, עמ' 2 ש' 3 – 6). הנהג, שהוא בעלי הגן, היה עושה את זה תמיד והיא רק היתה איתו בזמן הנסיעה. הוא הוציא את הילדים, את התיקים ובדק את הרכב, שלקח את כולם. כשהגיעו לגן היה אומר לה לעלות כי אין מספיק אנשים והיא כבר היתה בגן. בגלל שתמיד כך אמר, כך עשתה. "...נותן פקודה שהוא מנהל...". בהמשך ההודעה פרטה שמית, לבקשת החוקרת, היכן כל ילד ישב בהסעה השניה (ת/20, עמ' 3 ש' 24 – עמ' 7 ש' 22).

היא אישרה שכשאים הילדה העלתה אותה לרכב, היא הושיבה וחגרה. לשאלה מי שחרר את חגורת הבטיחות כשהגיעו לגן, השיבה שביום הזה ובכלל היא ישר יצאה מהרכב והלכה לגן, בלי לקחת ילדים. האחריות שלו לשחרר את החגורות, לקחת את הילדים והתיקים. לגבי התיקים היא היתה שואלת אותו אם לקח את כולם (ת/20, עמ' 9 ש' 4).

בהמשך סיפרה, מיוזמתה, על הסעה אחרת בה נסעה עם הנהג השני – שם היא כל הזמן בדקה, כי הוא היה רק נהג. היא הוציאה את כל הילדים והוא לפעמים היה עוזר עם התיקים. להבדיל מן "ו" הוא בעל של הגן, והוא לוקח את האחריות "הוא אומר לי מה לעשות, אני כאילו נקודה" (ת/20, עמ' 10 ש' 8 – 10).

הנאשם אף פעם לא הסביר לה מה לעשות. אין לה חוזה שהיא גננת ומלווה, בו מפורט מה היא צריכה לעשות. היא עשתה והיתה חייבת לעשות מה שהוא אמר, בגלל שהוא בעל הבית. היא אמרה שפחדה ממנו כי הוא יכול לצעוק ולדבר לא יפה. גם עליה צעק מספר פעמים. הוא היה בוס קשה, וגם אשתו.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

כשהיא נכנסה לגן, הילדים היו בחצר, כי לא נתנו להם להדליק מזגן בתוך הגן. לא רצו להשתמש בו. היא הצטרפה ל לחצר ויחד הן השגיחו על קרוב ל – 40 ילדים. הנאשם הכניס את הילדים בכמה סבבים ואח"כ הכניס את התיקים.

את ארוחת הבוקר הכינה התיירת מאוקראינה, תיירת שבזמן שהכל קרה אמרו לה לצאת מהגן. היא גרה בגן ותפקידה היה לבשל, לנקות ובזמן ש לא נמצאת לעזור אחה"צ. היא לא סיפרה עליה בחקירה הראשונה מאחר ופחדה מהנאשם. פחדה שיעשה משהו למשפחתה.

בהודעה הזו, לשאלה מפורשת אם אמרה לה מה לומר כשהתקשרה אחה"צ השיבה בחיוב. אמרה שתגיד שעובדת עם 10, 12 ילדים ו כנ"ל ושהיא והנאשם נמצאים כל היום. בפועל מגיעה יום כן יום לא, לרוב לא. היא מגיעה אחה"צ. אחרי 12:00 הילדים נשארים עם התיירת.

היא חזרה על כך שהיא ו התלוננו שיש המון ילדים ואי אפשר לעבוד כך והם אמרו שהם מחפשים. "היה לה נוח, כזאת שקטה ואני שקטה ועשינו עבודה שלנו" (ת/20, עמ' 21, ש'11).

היא שללה את גרסת הנאשם לפיה היא פתחה את חגורות הבטיחות. אמרה שאף פעם לא פתחה, אלא ישר הלכה לגן. בשלב הזה נזכרה בתיירת נוספת בשם שעבדה בגן ועניינה ידון בהמשך (ת/20 עמ' 21 ש' 20). במהלך היום היא לא ראתה את התיק של . לא היה לה זמן להתקרב לתיקים וגם לא היה צורך בהם. הגיעה קרוב ל - 11:00 ובד"כ מסתכלת על הילדים. לפעמים, לא כל יום, שואלת מי נמצא ומי לא. עד 11:00 היא היתה ביחד עם וכל הילדים בחצר (ת/20, עמ' 28, ש' 23). גם בימים ש בודקת מי נמצא אין רשימה, היא רק מסתכלת בעיניים. לפעמים קורה מצב שהיא רואה שמהקבוצה שלה חסר מישהו. כש לא נמצאת הקבוצה שלה נמצאת איתה, והיא עם שתי הקבוצות.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

כשנאמר לה ש הגיעה אותו יום ושאלה מה קורה והיא השיבה שהכל בסדר "כולם כמו חיילים" אמרה ששאלה אם בחצר הכל בסדר והיא השיבה "כמו שאת רואה, הכל בסדר", קרי, בחצר. במובן שאף אחד לא קיבל מכה, לא זרק אבן לראש, לא קרה כלום.

לשאלה אם כל היום לא חשבה על השיבה "מרוב לחץ, מרוב לחץ, כל כך הרבה ילדים על הראש, רק הסתכלתי שיהיה הכל בסדר בחצר, פחדתי שלא יקרה משהו בחצר. כי זה נורא קשה, גם ילדים קטנים, גם ילדים מהקייטנה שהם עושים בלגן, את מבינה? ואני פחדתי שלא יקרה משהו בחצר" (ת/20, עמ' 31 ש' 16 – 19).

כשנשאלה לגבי האוכל השיבה "אל תשאלני. לא כדאי לך לדעת" ופרטה מדוע. להורים אומרים דבר אחד "לספר סיפורים" ובפועל הילדים מקבלים הרבה פחות.

15. ההודעות והתמלילים פורטו בהרחבה מאחר וזו עיקר הגרסה. **בעדות** אמרה שעבדה כסייעת ב"גנים רוסיים". גנת מלמדת את הילדים ויש לה השכלה. לה אין השכלה והיא עבדה כסייעת בעבודות שחורות, להחליף חיתולים, לנקות, למרות שלשוטרים שערכו אותה בגן ובהודעה הראשונה הציגה עצמה כגנת.

לגבי ההסעה, העידה שוב שלא קיבלה מהנאשם הסבר באשר למהות התפקיד. "הוא אמר לי רק שאני צריכה להיות איתו באוטו, שאימהות יראו שמישהו נמצא איתו בזמן ההסעה" (עמ' 245 ש' 11 – 12). הכלל "שהורים יראו" זה מוטיב שחוזר על עצמו, עפ"י עדותה, בגן הזה. כשהגיעו לגן הנאשם, שהוא הבוס, היה אומר לה צ'יק צ'יק לרוץ לגן "...כדי האמהות שבאות באותה שעה יראו שיש עוד בנאדם, סייעת בחצר, חוץ פ... ואני כמובן עשיתי מה שהוא אומר" (עמ' 246 ש' 2 – 4). הכל למראית עין, לרצות את ההורים, בעוד היא ממלאת הוראות בלבד.

בחקירה הנגדית מסרה שתפקידה היה לפתוח את דלת ההזזה, לודא שכל הילדים חגורים ומתנהגים היטב. היא סרבה לעשות שימוש במילה אחריות או מלווה בהקשר שלה, אך אישרה שיכול וההורים חשבו שהיא מלווה. כשנחקרה האם תפקידה קשור בבטיחות הילדים השיבה "אני לא מסכימה שזה קשור לבטיחות. אני עבדתי בגן

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 11-12-54569-12 מדינת ישראל נ' ואח'

רוסי שעובד במנטליות רוסית. אצלנו יש בעלים יש בוס ועובדים. זה כאילו הם עובדים לפי הוראות מה שאומרים. הוא אמר לי לנסוע איתו נסעתי איתו" (עמ' 259 ש' 27 – 29).

בהמשך התרצתה והשיבה שהשתדלה לראות במהלך הנסיעה שהכל יהיה בסדר, שלא יפתחו חגורות ולא ירביצו אחד לשני "...בטיחות של נסיעה בואי נגיד ככה".

טענה שלא קיבלה כסף עבור ההסעות ושתלוש המשכורת שלה לא השתנה אחרי. לדבריה, לא היה לה נעים לדרוש כסף עבור עוד חצי שעה.

אותו יום היא קיבלה את הילדה מהאם וסגרה לה את החגורה. מסרה כי עקב ניתוח גניקולוגי שעברה סמוך למועד הארוע היה אסור לה להרים ילדים. היא חשבה שהנאשם עזר לה עם הילדה. לא ברור הכיצד עזר כשהוא הנהג והילדה הושבה מאחור. מכל מקום, זו פעם ראשונה שטענה זאת, והוא גם לא נשאל על כך. סיכום המחלה – נ/30, מיום 16.12.10. היא עברה כריתת ציסטה ושחררה מביה"ח יום למחרת במצב טוב עם המלצה ל – 3 ימי מחלה בלבד. להזכיר, מועד הארוע 8.8.11. אין אישור על מגבלות כלשהן בחלוף הזמן.

כאשר הגיעו לגן היא פתחה את הדלת ולקחה ילד קטן מהכסא ליד הנהג. ילד אשר פחד לעלות במדרגות. בשער פגשה אמא בשם ואת בתה, לקחה גם את הבת ונכנסה לחצר, וזאת למרות שגם הפעם העידה שהנאשם הורה לה לצאת מהר ולעלות לגן. זו הפעם הראשונה בה התייחסה לכך שלקחה ילד מההסעה, חרף דבריה בהודעות שאף פעם לא עשתה כן.

היא העידה שלא זכרה זאת בהודעה הראשונה. אך, בלילה הראשון במעצר נזכרה, ואמרה לעורך דינה, והדברים הועלו יום למחרת בדיון בו נתבקש המשך המעצר. בדיון מיום 9.8.11 בא כוחה שאל האם קיבלה הוראה מהנהג, בעל הגן, לרדת עם כמה ילדים לחצר והתשובה ניתנה שכך טענה – נ/34. בפועל, כשנחקרה בהודעה השנייה למחרת, ביום 10.8.11, חזרה על הגרסה לפיה רצה מהר לגן ולא הורידה אף

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

אחד. לא ברור מדוע, ככל שזכרה בליל המעצר הראשון, חזרה על הגרסה הראשונית.

אותו יום הגיעה קרוב לשעה 11:00, שאלה מה נשמע וראתה באיזה "בית משוגעים" היא נמצאת עם כל הילדים. עם שתי הקבוצות, צריכה לראות שלא יקרה שום דבר בחצר. אפילו לא היה לה זמן לגשת לשרותים. היא היתה עסוקה, כל הראש שלה בעבודה, המון ילדים, חם והיא לבד. "בוכה), מאוד קשה" (עמ' 248 ש' 12 – 18).

אמרה שכל ילד צריך תשומת לב, ילדים מגיל שנתיים וחצי עד 5, ובפרט אלו שהגיעו להסתגלות. היא השתדלה לתת לכולם. הסתכלה שלא יקרה שום דבר. לאחר מכן, כשנכנסו לאכול, חלק חלק, היא היתה צריכה לעזור לאלו שלא אוכלים לבד, מבלי להתייחס לשמות. להזכיר, הנאשם העיד שהפעוטה היתה זקוקה לעזרה.

בחקירה הנגדית, כשנשאלה האם היתה אחראית על הילדים השיבה "באופן אישי אני מסתכלת ואני דואגת. אבל להיות אחראי על 40 ומשהו ילדים זה בלתי אפשרי. מה המשמעות אחראית. אני דואגת, בטח שאני דואגת, אני בנאדם אני סייעת" (עמ' 253 ש' 20 – 22). בהמשך אישרה שהיא לא יכולה להיות אחראית על כל כך הרבה ילדים. אמרה "אני כמובן באופן אישי, כאישה כאמא בטח אני מסתכלת ומשתדלת שילד לא יפול, לא יזרוק אבן. אני מסתכלת נמצאת בחצר, רצה מפניה לפינה כמו משוגעת" (עמ' 255 ש' 1 – 2).

כשנאמר לה "את רואה ילדים בהסעות, את לא חושבת שמצופה ממך כסייעת לשים לב אם הם הגיעו או לא? (בתרגום)" השיבה "לא. זה לא היה אפילו בראש שלי כי אני יודעת שהתנאי הזה התפקיד הזה על הנושא הזה להגיב מטפלת זה לא רץ לי בראש" (עמ' 228 ש' 7 – 8). לשאלה איך מטפלת אם היא לא נמצאת בגן באותו זמן הבהירה שהיא נשארה בסיטואציה הזו כי אף אחד לא נתן לה ברירה.

כשחקרה על תפקידה ועל העובדה שהילדים נותרו עם סייעת מבוגרת והאם אין לה אחריות השיבה "אני רוצה להגיד משהו (בוכה), אני מצטערת" (עמ' 268 ש' 29).

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

העברת האחריות ל כאשר היא העידה שבגן הזה מעולם לא קיבלה ולא ראתה שום רשימה ובדיקת הנוכחות נעשית פחות או יותר כשמסתכלים עם העיניים, גם היא בעייתית.

אשר לרשימה שהוצגה ע"י הנאשם כרשימת נוכחות שהיא ערכה עד פברואר אותה שנה, במחברת – ת/48, אישרה שחלק נרשם בכתב ידה. הרשימה עצמה גם נכתבה בכתב ידה אך זו רשימה שהנאשם ביקש ממנה לעשות לגבי ילדים שהביאו טיטולים. V בטבלאות שמשמאל היא לא עשתה. במאמר מוסגר יצויין שכאשר הנאשם נחקר אודות הרשימות נטען ע"י בא כוחה שזה לא כתב ידה (עמ' 174 ש' 10 – 14).

לגבי ההסעות, למרות שלא קיבלה הדרכה, בהסעה הראשונה היא היתה עוזרת לנאשם להוריד את הילדים ו: היתה מחכה ליד השער, כדי שזה יעשה כמה שיותר מהר. גם הפעם, כשנשאלה האם היתה צריכה לדאוג שהם בסדר, שלא נופלים השיבה שהיתה "דואגת באופן אישי שלי. אני בן אדם בטח שאני מסתכלת" (עמ' 266 ש' 18 – 19). אבל זה לא היה התפקיד שלה.

באשר לנסיון בהסעות בכלל, היא נחקרה על עבודתה כמלווה עם לגביו אמרה שהוא עבד כמוה אצל הנאשם ואשתו. כשנשאלה בהסעה איתו מי היה אחראי על הילדים השיבה "אז אני מלווה כי זה שתי עובדים וכל אחד עושה" למרות שאין חוזה (עמ' 269 ש' 10 – 12).

"ההבדל הוא בזה ש הוא עובד כמוני. זה היה אוטו קטן וחמישה ילדים קבועים או ארבעה. הוא עובד כמוני לא לוחץ לא נותן הוראות, אני פשוט מורידה אותם עוזרת לצאת מהאוטו וזהו עולה איתם לגן, הוא לא לוחץ הוא לא הבוס שלי" (עמ' 269 ש' 14 – 16). היא לא ספרה אותם אבל בגלל שהיו 4, 5 ילדים קבועים העין מסוגלת לתפוס.

16. – ע"ת 6 הינו נהג ההסעות הנוסף. הוא היה מורשה להסיע עד 6 ילדים ברכב. הוא עשה שני סבבים בבוקר ושניים בצהריים. הפריע לו שלעיתים נדרש

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

להסיע 7 ילדים, מאחר ולא רצה לעבור על החוק. הנאשם הסכים לבקשתו שיעשה 3 סבבים.

תמיד היתה איתו מלווה. הוא לא מתחבר עם העולם של הרוסים וגם לא יודע רוסית. היתה המלווה הקבועה שלו בהסעה. תפקידה להשגיח שהילדים לא מסכנים את עצמם, שלילדים שלום. תפקידו לנסוע ולהשגיח שהם חגורים. את הדברים האלה הוא לא למד "זה נושא שתלוי באישיות של האדם..." (עמ' 89 ש' 15 – 16). הוא היה מוריד את הילדים שישבו לידו ומחכה ליד השער ל שתביא את שאר הילדים. אם היה תינוק שנזקק לעזרה לעלות לגן הוא היה מסייע "...לא היתה פה חלוקת עבודה, זו דינמיקה של בני אדם. דינמיקה שהתנהלה ביני לבין" (עמ' 91 ש' 6 – 7).

היה גם שלב מסויים שאמר ל שתפקידה לפתוח את החגורות ולהוציא את הילדים "...היא לא נמצאת שם סתם" (עמ' 91 ש' 11 – 12).

הוא לא ראה רשימות אבל ידע לומר שזה בין הנאשם לבין הגנת המלווה. בסיום אמר, מיוזמתו, ששני הנאשמים הם אנשים אחראים, מבלי שהתייחס לנאשמת כמלווה ברכבו.

17. – ע"ה 3 הביאה את בתה לגן במועד הארוע, בסביבות השעה 08:00. היא החנתה את רכבה אחרי רכב ההסעות וניגשה לגן. היא ראתה את הנאשמת יורדת מהרכב ועומדת על המדרכה. הנאשם עמד ליד דלת ההזזה שהיתה כבר פתוחה.

הנאשמת הלכה לכיוון החלק הקדמי וניסתה להוציא משם ילד. אז שמעה את הנאשם אומר לה "...עזבי הכל, רוצי לגן. אני אעביר את כל הילדים" (עמ' 285 ש' 15).

היא הלכה עם הנאשמת לכיוון השער ופגשה את שירדה לקראתם. היא מסרה את בתה לנאשמת והן עלו לגן. היא נעצרה באמצע המדרגות ודיברה עם בזמן

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

ששוחחו ראתה ילדים עוברים במדרגות לבד ואת הנאשם מכניס כמה תיקים. היא לא זכרה לומר האם הנאשמת לקחה איתה ילד.

באותו מועד המחסום הירוק שצולם ע"י הנאשמת בנ/28 לא היה. צילום המדרגות – נ/28א והכניסה לגן – נ/28ב.

18. – ע"ת 5 עבדה בגן שנתיים ושמונה חודשים. בהתחלה במטבח ואח"כ טיפלה בקבוצת הקטנים. בשעה 06:30 היה מגיע עם רכב ההסעה ואוסף אותה מהבית. הם אספו 6 – 7 ילדים. היא חגרה את כולם. ב – 07:00 הגיעו לגן. היא פתחה לילדים את החגורות והורידה לאט לאט. עזר להם עם התיקים. בחקירה הנגדית אישרה שהיא מכירה את הילדים שיש להם בהסעה, אבל הנאשם גם נתן לה רשימה שלהם, כולל שינויים אם היו, כדי שלא תשכח.

מטעמי חסכון נאמר להם לא להפעיל את המזגן ולכן נשארה איתם בחצר. שרטוט המבנה שערכה במשטרה – ת/37. בגינה המתינה לבואם של ילדים נוספים. חלק הובאו ע"י הוריהם וחלק בהסעות שביצעו הנאשמים.

ההסעה הראשונה הגיעה בסביבות 07:30. הם היו מצלצלים בדלת, הנאשמת היתה מכניסה את הילדים והיא עזרה לה. הם הכניסו גם חלק מהתיקים ויצאו במהירות לסבב השני. בסביבות 08:00 – 08:05 הגיעה ההסעה השנייה. הנאשמת נכנסה עם חלק מהילדים והשאר נכנסו עם הנאשם, אשר הכניס גם את התיקים. עד אז היתה לבד עם כ – 30 ילדים, כאשר במטבח. אותו יום היו בגן בין 40 ל – 45 ילדים.

לאחר שסייעה לנאשמת להכניס את הילדים ספרה את ילדי הקבוצה שלה ונכנסה איתם לגינה של הקבוצה שהיתה מגודרת. הנאשמת נשארה בחצר עם שתי הקבוצות הנותרות.

באותו יום הגיעה בסביבות 10:30 – 11:00. היא שאלה אם הכל בסדר. "אמרתי כל הילדים שלי במקום" (עמ' 62 ש' 14 – 15). אז ניגשה לקבוצה שלה.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' : ואח'

ככלל, היתה מגיעה לפעמים בזמן ב – 07:00 ולפעמים באיחור. בזמן האחרון היא, היתה פותחת את הגן. כשנאמר לה שמעדויות אחרים, לרבות והנאשם, עולה שהגיעה בשעות מאוחרות יותר השיבה שהיא יכולה להגיע מתי שרוצה כי היא המנהלת.

באשר לבדיקת הנוכחות בכלל, היא לא ראתה רשימת ילדים בגן ולא התעניינה בזה. היא הכירה את כל הילדים מהקבוצה שלה ולא היתה אחראית לקבוצות האחרות.

"אני מכירה את כולם, את כל מי שאני קולטת. אם מישהו לא היה בא הייתי אומרת מייד" (עמ' 77 ש' 1 – 2). "כשכולם מגיעים לגן אני סופרת את כולם ואז אומרת מי לא בא" (שם ש' 6). "אני מארגנת אותם וכשאני מכניסה אותם לתוך המבנה אני סופרת אותם לפני הארוחה וכך כולם עושים" (שם ש' 24 – 25). מדובר על ארוחת הבוקר. בפועל מסתבר שלא כולם ספרו. בהמשך היא סייגה את דבריה לקבוצה שלה בלבד.

בחקירה הנגדית, לשאלה האם היא מפחדת מהנאשם השיבה "למה שאני אפחד ממנו" (עמ' 68 ש' 17).

19. העידה לבסוף, לאחר נסיונות רבים לזמנה אשר לא צלחו, כע"ה 6. היא עוכבה מביתה לצורכי חקירה ביום הארוע והובאה לתחנה בשעה 16:15. דוח העיכוב – נ/5. הודעה ראשונה נגבתה ממנה בשעה 21:43 ע"י רס"ר איזבלה סעדה – נ/31. התמליל נ/31א. הודעה שניה מיום 11.8.11 – נ/32. התמליל – נ/32א. כן קיים זכ"ד המתעד תשאול שערכה עמה החוקרת טינה מגן, ביום 9.8.11 – נ/16. ההודעות תורגמו. בהודעה הראשונה לא התייעצה עם עו"ד. לפני השניה שוחחה טלפונית עם בא כוחה. בתמלול ההודעה הראשונה נרשם שהקלטת באיכות מאוד נמוכה עם רעשי רקע רבים. בשניה נרשם שקול השמע באיכות ירודה. התעוד החזותי של שתי החקירות צורף לסיכומי התביעה.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

20. את **ההודעה הראשונה** פתחה בהצהרה "אני יכולה להגיד מצידי כבעלת הגן השתדלתי בצורה מקסימלית לדאוג לבטחון הילדים ולמתן השירות הטוב ביותר" (נ/31, גליון 1, ש' 2 – 3).

היא לא ידעה לומר כמה ילדים יש בגן. השיבה שצריך לראות ברשימות, בסביבות 35 על 3 גננות ובעלה שכל הזמן עוזר. רישום היא לא מנהלת כי מכירה את כל הילדים. כשהיא מגיעה לגן היא שואלת את הנאשמת ואת אם מישהו חסר. אותו יום הגיעה ב – 09:30.

במועד הארוע, לשאלתה אם כולם נמצאים הנאשמת השיבה "כמו חיילים".

21. **בדוח התשאול** אמרה שבגן יש 43 ילדים מחולקים ל – 2 קבוצות מגיל 3 וחצי – 5 ומגיל שנתיים עד 3 וחצי. היא ציינה את שעות העבודה של כולם. על ההסעות אחראי בעלה.

22. **בהודעה השניה** נחקרה תחת אזהרה הרבה יותר רחבה, הכוללת גם שיבוש הליכי חקירה, בכך שהדריכה את הנאשמת ואת מה לומר לעניין כמות הילדים והגננות, והורתה ל העובדת הזרה לצאת מהגן. הוזהרה בהעסקת שב"ח, אותה עובדת ועובדת נוספת בשם שהועסקה בעבר. בנוסף הוחשדה בהזנחת קטינים.

לדבריה, היא התייחסה לכמות הילדים בהסעה בלבד, מאחר והבעיה היתה בהסעה. בעניין זה, לשאלה האם הגדירה לנאשמת את עבודתה כמלווה אמרה שבעלה, הנאשם, הדריך אותה פעם אחת, הראה לה מה צריך לעשות. היא הגיעה לגן אותו יום ב – 09:45 או 10:00. בהמשך, כשנשאלה האם זו הפעם הראשונה שמגיעה ב – 10:45 השיבה בחיוב. כן אישרה שעד אז הנאשמת ו נותרו לבד עם 47 ילדים.

באשר לרשימת הנוכחות, בעבר עשתה רשימה, עד דצמבר. כיום, כל יום שואלת מי חסר. היא רואה מי מגיע ומי לא.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' : ואח'

23. **בעדות** דיברה על 34 – 35 ילדים בד"כ ובמועד הארוע 44, כולל ילדי הקייטנה וההסתגלות.

לדבריה, היא קנתה לגנת מחברות כדי שירשמו נוכחות, וכשהיה צורך, היתה מבקשת אותן. בעבר פנתה לנאשמת כדי שתבדוק נוכחות של ילדים מסויימים, בכדי לעשות להם הנחה. מעבר לכך, לכל נהג הסעות היו רשימות ברכב, מלווה וכסא בטיחות לכל ילד. לגבי אישרה שלא היתה לה רשימה. היא אמרה שכל יום היתה מתקשרת להורים ומדווחת.

בהתייחסה לפעוטה אמרה שהיתה קטנה יחסית לקבוצה ולכן הנאשמת הקפידה עליה ועל ילדה קטנה נוספת, בעניין האוכל ומה שהן צריכות.

במועד הארוע טענה שהגיעה לגן בסביבות 08:30 או 09:00. בהמשך תיקנה את עצמה בין 09:30 ל – 09:45. באותה עת כולם היו בחצר. בחצר שלה, הנאשמת בשלה והקבוצה שלה היתה עם הטבחית. כשהוטח בפניה שבמשטרה אמרה ש עשתה רק בישולים ונקיון והנאשמת ו היו עם 47 ילדים, השיבה שהיתה בלחץ, ידעה שילדיה לבד בבית עם אנשים בחוץ, וחששה שיקחו אותם.

בחקירה הנגדית מסרה שהנאשמת תפקדה כגנת. היא לא עסקה בעבודות שחורות. היא עשתה עם הילדים דפי עבודה, היתה גנת טובה. לגבי המחברת – ת/48, טענה שזו רשימת נוכחות שערכה הנאשמת ולא רשימת פמפרס, כטענתה. תפקידה היה לבדוק נוכחות מידי יום. בהסעה היתה מלווה ותפקידה להוציא את הילדים מהרכב. בעלה הכניס את התיקים. יחד הם משחררים חגורות ומכניסים את הילדים. היא עצמה לא השתתפה בהסעות.

24. – ע"ת 1 נחקר על סיבת המוות, תוך התמקדות בזמן.

מד"א הגיע לבית הנאשם בשעה 04:15 – ת/24. מותה של הפעוטה נקבע ע"י ד"ר אלה קרצמר. הודעתה – ת/23. הודעת פטירה – ת/25. ביצע את הניתוח ביום

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

9.8.11. חוו"ד ביניים הוציא ביום 28.8.11 וביקש פרטים נסיבתיים הכוללים את סוג הרכב, צבעו, מיקומו וטמפי' ממוצעת ביום הארוע. חווה"ד – ת/29.

כשלא קיבל פנה במכתב לחוקרת המטפלת ביום 24.10.11 – נ/1. תע"צ טמפרטורות במועד הארוע, הוצא ביום 21.11.11 – ת/28. תוספת לחווה"ד הכוללת התייחסות לנתונים סביבתיים ונסיבתיים, וחוו"ד סופית מיום 14.12.11 – ת/30. ביום 27.12.11 נתבקשה הבהרה והשלמה – נ/2 והתגובה מיום 28.12.11 – ת/31.

בחווה"ד ציין כי על סמך תוצאות הנתיחה ובהתחשב בנתונים נסיבתיים וסביבתיים "סביר להניח שמותה נגרם ממכת חום, הואיל והחום בחלל הרכב בו נמצאה היה יכול להגיע עד לכ – 90 מעלות צלזיוס..." חווה"ד – ת/30. **בהשלמה** הבהיר "בחשיפה לחום סביבתי מעל 40 מעלות צלזיוס מנגנוני ויסות החום בגוף כושלים ורקמות הגוף אינן מתקררות. המצב גורם לקרישת חלבוני התא שמאבדים את תפקודם וגורמים למות הגוף. השפעת חום חיצוני יחסית גבוה על ילדים קשה יותר מאשר על מבוגרים בגלל חוסר בשלות של מנגנוני ויסות החום הפנימיים וחוסר יכולת הילדים מבחינה התפתחותית והתנהגותית להתאים את עצמם לשינויי חום קיצוניים". בנתיחה לא נמצאו סימנים אחרים, למעט שינויים המתיישבים עם מכת חום (ההשלמה – ת/31).

25. **בעדות** שב והבהיר את הדברים. ללא התייחסות לנתונים נסיבתיים, על סמך הנתיחה בלבד, היה חושב על התייבשות או מכת חום.

על סמך ממצאי הנתיחה לא ניתן לדעת אם הילדה היתה חגורה או לא.

לגבי קביעת זמן מוות מדוייק הבהיר שהספרות מעריכה שאחרי כ – 45 דקות הטמפי' ברכב בגלל אפקט החממה נעשית גבוהה. הטענה היא שהנזקים הגורמים למוות מתרחשים בשעה הראשונה, למרות שברוב המקרים, הקורבנות, הילדים, נמצאו כ – 4 שעות בממוצע אחרי שנראו חיים בפעם האחרונה (עמ' 23 ש' 3 – 11). ככל שעליית הטמפרטורה מהירה יותר והקורבן צעיר יותר, המוות מתרחש מהר יותר, אך הוא לא יכל לנקוב בזמן. "לי יותר נוח לומר שהמוות נגרם שהטמפרטורה ברכב

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

היתה יחסית גבוהה יותר, לפחות אחרי כ – 45 דקות, שעה מאז סגירת הרכב, כאן אנחנו נכנסים למלכוד שהטמפ' בשלב הראשון לא היתה גבוהה, היתה כ - 26 מעלות ואחר כך עלתה ל – 30 מעלות לכן אני יכול רק להעריך שמדובר בין שעה אולי שעה וחצי עד שעתיים שלוש מאז שהיא נשכחה בתוך הרכב" (עמ' 24 ש' 4 – 8). הוא לא יכל לשלול שבשעה 09:00, 09:30 מבחינת הפגיעה בילדה, הנוק היה בלתי הפיך, אך לא יכל לקבוע מתי מתה.

כשנשאל אודות השפעה של מזגן שדלק קודם, חלון או דלת שנותרו פתוחים, אישר שיש לכך השפעה. "ברגע שמשנים, שקיימת זרימת אוויר חם החוצה קיימת התקררות בחלל הרכב. אני לא יכול לכמת את זה מספרית אבל אם אתה אומר לי שנפתחה הדלת, זה גורם לירידה של הטמפרטורה בתוך הרכב" (עמ' 27 ש' 23 – 25). לגבי חלונות כהים, לא ידע לומר בדיוק. הסביר שאפקט החממה תלוי בחדירת קרניים באורך מסויים. המאמר אליו הפנה – נ/3.

ההתנהלות הכללית בגן

1. – ע"ה 2 העידה שבתה היתה בגן מגיל שנה ושלושה חודשים עד טרום חובה. כחצי שנה לפני הארוע נודע לה שאחת הגננות עברה ניתוח ולבת שלה אין גננת. הבת מסרה זאת ולא רצתה ללכת לגן. ענתה לה בצורה בוטה שזה דמיון של הבת, שלא תנהל לה את הגן וניתקה. מהבת גם הבינה ש : נמצאת בגן רק כשהילדים קמים מהשינה.

כן מסרה שאסור היה להם לקבל את הטלפון של הגננות וכל הקשר התנהל מול . כשהילדה נכנסה לגן המצב היה שונה. היה הרבה כוח אדם.

אין זה מן הנמנע שדיברה על התקופה בה החליפה את

2. – ע"ה 4 העידה שבתה היתה בגן בין ספטמבר 2009 עד אוגוסט 2010. בעת הרשום היתה בת 3 וחצי. לה היה חשוב שהגן ליד הבית, בלי הסעות.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

לפני פורים 2010 היא החלה לשמוע מהבת על גן חדש. נסיונות בירור מול והנאשם לא צלחו. אמרו לה רק כי מבחינת הסעות היא יכולה להיות רגועה. העמידו בפניה את האפשרות שהילדה תיסע לגן החדש או תשאר בישי עם ילדים בני שנתיים. היא ביקשה לבדוק אישורים ואיך מאורגן רכב ההסעות וסרבו. אמרו שהכל בסדר. היה לה חשוב לראות שהילדים חגורים בחגורות בטיחות ושיש מלווה.

באמצע פברואר הגיעה עם הילדה למסיבת פורים בגן הישי והתברר שהיא נערכת בגן החדש. בסוף מאי, בלי שום הודעה, ראתה שהילדים חזרו לגן הישי. זה הדליק אצלה נורות אדומות והיא החליטה לא לרשום את בתה לגן.

בימי שישי, כשהיתה מגיעה לאסוף את הבת מהגן הישי, לא ראתה מלווה בהסעה. בחקירה נגדית, כשנשאלה אם היה מלווה האם זה היה מרגיע אותה השיבה "באיזה שהוא שלב כן" (עמ' 290 ש' 4 – 5).

הנאשם נחקר אודות הגן החדש שפתחו, בו היתה הגננת עד שעזבה. הוא אישר שמדובר בקבוצה של כ- 20 ילדים שהיו מוסעים בהסעות. כשנאמר לו שלא דווח להורי הילדים שלל זאת. אמר שהדברים סוכמו עם הורי קבוצת הגדולים ושגם מסיבת פורים נעשתה בגן החדש, ליד הים. טען שהוא באופן אישי דיבר עם ההורים שהביאו את הילדים באופן עצמאי לגן. אמר שהמלווה בהסעה היו

3. סוגיה שנדונה בהרחבה היתה סוגיית העובדות, ו. שהחליפה אותה.

הנאשמת העידה ש' עבדה עם התינוקות. היא התגוררה בגן, בחדר התינוקות. תפקידה לטפל בהם ובנקיון. היא עבדה כמעט שנתיים. לפני שעזבה, ביוני אותה שנה, ראתה עליה סימני חבלה בידיים וברגליים ושאלה לפרשם. בתגובה היא החלה לבכות וסיפרה שהנאשם מרביץ לה. כן מסרה שהיא תיירת והנאשם לקח את דרכונה. היא התכוונה לגשת למשטרה, אך ביקשה שלא תעשה כן עקב איומיו כי חבריו באוקראינה יכולים להרוג עם משפחתה.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' : ואח'

בעקבות כך החלה לפחד מהנאשם "...התחלתי לראות אותו בצד אחר, איזה בן אדם הוא" (עמ' 242 ש' 6).

יום אחד נעלמה מהגן. כששאלו היכן היא לא קיבלו תשובה. היא איתרה אותה בסקיפ ושמעה מפיה מה ארע מהיום שנעלמה (עמ' 242 ש' 12 – 16). צילום עם התינוקות, לרבות בתה של ע"ה 3 – 4. צילום שנשלחה אליה בסקיפ – 27/נ.

על פחדה מהנאשם דווחה בהודעתה השנייה. זה גם ההסבר על שום מה לא התייחסה ל בהודעה הראשונה. היא אמרה שפחדה מאוד "מפחדת שהוא יעשה משהו למשפחה שלי" (ת/16, גליון 3, ש' 80). לכן גם סרבה לערוך עימות עמו. ראה מזכר החוקרת טינה מגן – 13/נ.

לאחר עזיבת הביאו לגן עובדת זרה נוספת, את ז, אשה כבת 50 פלוס, שהועסקה בתור טבחית. לה ול נאמר ע"י הנאשם לא לספר עליה לאף אחד. גם היא עבדה כל היום ונשארה לישון בגן. אמרה לה ש ישראלית שעבדה לפני כן בגן בהרצליה. אחרי שעבדה יומיים הן הבינו שהיא לא עבדה עם ילדים, מאחר ואפילו לא ידעה לסגור טיטול.

מאוחר יותר נודע לה שכאשר סגרה את הגן בערב היא פגשה את סמוך לו. היא נתבקשה ע"י לשולחה במונית ספיישל לביתה. אחרי תקופה יצרה עמה קשר, אמרה ששהתה כיומיים שלושה בביתם, שהם רכשו עבורה כרטיס טיסה לאוקראינה והיא עזבה את הארץ.

זיהתה את כעובדת מאוקראינה שהיתה מטפלת בקטנים בזמן שהיא עבדה במטבח. כשעזבה החליפה אותה. כשנשאלה האם ראתה עליה סימני חבלה, תארה אותו כחולנית מאחר והיו ימים בהם לא הרגישה טוב, אך סימנים לא ראתה. לא היה לה זמן. אחרי הארוע התקשרה אליה וסיפרה בקצרה שהנאשם ו זתנהגו לא יפה.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

לגבי ! , אמרה שאותו זמן לא ידעה שהיא עובדת לא חוקית. ביום הארוע אמרה לה שמתקיימת בדיקה ושעליה לצאת. לאחר מכן, בהוראת , , הזמינה לה מונית ושלחה לבית של אח"כ נודע לה שהיא חזרה לחו"ל.

, אמא של אחת הבנות בהן טיפלה בשעתו העידה שפגשה אותה כמה חודשים לאחר הארוע ברחוב. היא סיפרה לה כי נורא פוחדת מהנאשם וכי התחתנה.

הנאשם בהודעתו השניה, כשנשאל לגבי השיב שהוא לא מכיר אף לגבי , אמר שהגיעה בתור תיירת ואינה עובדת בגן אלא סתם עוזרת, מנקה. אישר שהיא מתגוררת בגן. בהודעה השלישית אמר שחבר שלו, ש אחות של אשתו, אמר לו כי הגיעה עם ויזה של תייר ויכולה להיות 3 חודשים. לעבוד לא יכולה אך יכולה לעזור עד שימצאו גננת. הוא עוד לא הספיק לשלם לה מאחר ועבדה פחות מחודש.

בעדות, הגם שבתחילה הגיב בעויינות על שאלות לגבי : וסרב להשיב, משהובהר לא כי עליו לעשות כן, מסר שהגיעה מהעיר שלו חורסט. היא קיבלה המלצה מאחד ממכריו להגיע לגן. היא טיפלה בקבוצת הקטנים וניקתה כשהיה צורך. היא, לדבריו, עזבה לבד. הוא הכחיש שנגע בה. אמר שאחרי שעזבה את הארץ, חזרה ונישאה לישראל. ביוני 2012 התקשרה לשאול מה שלום משפחתו ואיחלה לו בהצלחה.

תארה בהודעתה השניה ארוע עם מס הכנסה מס' ימים קודם, במסגרתו הבינה ש! שהחלה לעבוד בתחילת יולי או אוגוסט, היא תיירת, ואסור לה לעבוד. ביקשה עוד יום יומיים עד שתחזור לירושלים. במועד הארוע היא כבר לא רצתה שתהיה שם "...כי חשבתי שיהיה עוד יותר בעיות" (ת/32א, התמליל, עמ' 11 ש' 38). בהמשך נשמעה אומרת "ואני אמרתי לה שהיא, כאשר, היא יצאה והגיעה אלי" (שם עמ' 11 ש' 38). לא ברור מה השיבה בנסיון לברר את הסוגיה מאחר והשמע לא היה ברור.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

בעדות אישרה שהורתה ל לשלוח את אליה במונית, מאחר ולדבריה רצתה להגיע איתה למחרת בבוקר למשטרה. לא ישנה בביתה אותו לילה, והיא לא יודעת לאן הלכה. כך גם השיבה לחוקרת שביקשה ממנה להביאה – נ/21. נסיונות קודמים לאתרה – נ/20.

למותר לציין ש ו לא הגיעו לעדות כך שלא ניתן לדעת בבירור את זהותן ומה נעשה איתן.

4. מעבר לביקורת המרכזית על כמות הילדים הגדולה אל מול מספרן המצומצם של הגננות/סייעות ועל אי בדיקת הנוכחות באופן מסודר, אלא בעיניים בלבד, נטען לאי סדרים וחסכון גם לגבי נושאים נוספים.

הבקשה שיוותרו בחצר על מנת להימנע מהדלקת המזגנים, מה שהוכחש ע"י .

איכות האוכל הירודה עליה דיווחה הנאשמת בהודעה השניה והסיפורים שמספרים להורים אל מול הכחשת ועדותה אודות חוגים איכותיים.

הדרישה מהנאשמת להגיע בזמן מחלה, למרות שהיתה בבית חולים עם 40 מעלות חום. הנאשם, לדבריה, אמר לבעלה: "אני לא יודע שום דבר, היא חייבת לצאת מחר לעבודה, לא אכפת לי" (ת/20, התמליל, עמ' 27 ש' 20 – 23).

5. הנאשם נחקר ארוכות גם על התנהלותו לפני, על ניהול גן בבית שמש והסיבות לסגירתו, וגם אחרי, נסיון לפתוח גן חדש – נ/24, נ/25 ועבודה כנהג ברכב **VIP** - נ/26. איני רואה צורך להרחיב בסוגיה.

דיון והכרעה

1. הנאשם הורשע עפ"י הודאתו בתום פרשת התביעה, כך שאין חולק אודות רשלנותו אשר גרמה למות הפעוטה. ולמרות זאת, עשה כל שביכולתו על מנת לחלוק את אותה

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

אחריות כבדה עם הנאשמת, בטענה שהיא היתה אחראית על פתיחת חגורות הבטיחות והורדת הילדים שישבו במושבים האחוריים, בהם הושבה גם הפעוטה.

2. הנאשמת עשתה כל שביכולתה על מנת למזער את חלקה, כשהיא מתנערת מכל אחריות כמלווה או כסייעת. בהודעה השניה הרחיבה ופרטה, בין מיוזמתה ובין כשנשאלה, לגבי כל אותן סוגיות אשר מעמידות את בעלי ומנהלי הגן באור שלילי. נעשה נסיון ניכר לדמוניזציה של הנאשם, במטרה להציגו כבוס מפחיד, על פיו ישק דבר. תארה תנאי עבודה בלתי אפשריים, אשר עמדו ברקע לאסון הטרגי. מנגד טען הנאשם ליחסים ידידותיים איתה. מסר שכשבוע קודם, ביום הולדתה של : היא התארכה בביתם עם בעלה והילד.

היא אמנם הגישה נגדם תביעה בבית הדין האזורי לעבודה ו הגישה כתב הגנה – נ/33, אך הם סרבו לשלם, לאור חלקה באסון.

3. מסרה עדות אובייקטיבית יחסית, נטולת פניות, למרות שנטען נגדה שהיא מעידה כך עקב פחדה מהנאשם, אך היא הכחישה.

יתרה מכך, לאחר הארוע, היא ביקשה מהנאשם לתת לה מכתב פיטורין, אולם הוא סרב. אמר שיפתח גן חדש בספטמבר והיא תוכל לעבוד בו. היא לא היתה מוכנה לכך נפשית, לאור מה שקרה. היא הגישה תביעה נגדו בבית הדין לעבודה, בדרישה לתשלום פיצויים, אבל הוא היה מוכן לשלם רק משכורת ודמי הבראה. בסיוע המשפטי ביקשו ממנה להביא מסמכים ומאחר ולא הספיקה סגרו את התיק. משכך, אין סיבה שתהיה מוטה לטובתו.

4. היא, בדומה לנאשמת, עבדה בתנאים בלתי אנושיים, אבל בשונה ממנה ספרה את ילדי הקבוצה שלה, קבוצת הקטנים, וידעה לומר מי נמצא ומי לא. בחקירה הנגדית, כאשר נשאלה האם היא אחראית על קבוצת הקטנים השיבה בפשטות "כן" (עמ' 66 ש' 1 – 2; ש' 28 – 29). הנאשמת סרבה אפילו להתייחס למילה "אחריות".

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

ממנה ניתן ללמוד מה היה תפקידה כמלווה בהסעה עם היא חגרה את הילדים כשעלו להסעה, פתחה כשהגיעו והורידה לאט לאט לגן. עדותה נתמכת בעדות

5. גם הנאשמת העידה על תפקידה כמלווה בהסעה של ואפילו בסבב הראשון עם הנאשם, למרות שלדבריה לא קיבלה הדרכה וזה לא נרשם בחוזה. אבל בסבב השני הדברים היו שונים. הוא הבוס, בניגוד ל' שהיה עובד כמוה, והיא מילאה אחר הוראותיו לרוץ לגן, כדי שהאמהות תראנה שיש עוד סייעת בחצר חוץ מ

ברם, ככל שזו היתה ההתנהלות מידי יום, כפי גרסתה, לא ברור על שום מה היה עליו לומר זאת כל פעם מחדש. ועדיין, למרות שכך לטענתה אמר, וזאת שמעה גם ע"ה 3, היא בכל זאת, עפ"י עדותה בלבד, הימרתה את פיו ולקחה ילד קטן שישב בכסא שליד הנהג. ילד אליו לא התייחסה בהודעותיה, באומרה, באופן גורף ונחרץ, שרצה ישר לגן, לא נגעה בילד ולא בתיק.

לעומתה העידה שראתה אותה נכנסת עם חלק מהילדים לאחר הסבב השני, ועזרה לה לקבלם.

6. מעדותה הגן הצטייר כגן טוב למראית עין בלבד. הכל נעשה כדי להראות להורים. להראות שיש עוד סייעת שמקבלת את הילדים בבוקר. להראות שיש מלווה בהסעות, למרות שהיא רק היתה נוכחת ברכב. היא הגדילה לעשות ובהודעה הראשונה, לשאלה מי העלה את הפעוטה, השיבה "אמא נתנה את הילדה לרכב". אין שם, כביכול, אדם שמקבל אותה לידי, מושיבה בכסא בטיחות וחוגר. גן שבו בד"כ לא נמצאת, אלא רק בשעות אחה"צ, אחרי שהילדים מתעוררים מהשינה ועל מנת למוסרם להורים. גן שהאוכל בו דל ביותר, אבל להורים צריך לספר סיפורים.

7. על פניו ההתנהלות בגן מדאיגה ביותר. לא יעלה על הדעת שעד היום אין פיקוח על גני ילדים פרטיים, מגיל חובה ומטה.

כמות הגננות/מטפלות/סייעות/עוזרות מול מספר הילדים זעומה ביותר, גם בהנחה שהנאשם סייע. 47 ילדים המטופלים ב – 3 קבוצות, ע"י גננת אחת ושתי סייעות, עם

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

עוזרת שמכינה אוכל ומנקה ונאשם שמסייע, לא יעלה על הדעת. 38 - 40 ילדים שנמצאים בבוקר עם סייעת אחת, הנאשמת, ו- 47 שנותרים לישון בצהריים עם סייעת אחת, ו- העוזרת, שוב, לא מתקבל על הדעת.

החמדנות להוסיף עוד ילדים כקייטנה ולצורך הסתגלות, כאשר קיים מחסור בכח אדם אותו לא מצליחים למלא, הינה שערורייתית.

8. ברם, הנאשמת שיתפה פעולה והיתה חלק מההתנהלות הנפסדת של הגן. היא בשום שלב לא התריעה בפני ההורים או בפני כל גורם אחר על הסכנה הפוטנציאלית לילדים עקב התנאים המחפירים. למרות שלא היתה מסוגלת לקחת על עצמה אחריות לבטחון הילדים, היא המשיכה לעבוד בגן, כי היתה זקוקה לעבודה והמשרה היתה נוחה לה. אלמלא שמרו על שקט, כפי שתארה את התנהגותה ואת התנהגות היה צורך למצוא סידור אחר על מנת להמשיך לנהל את הגן, אם בכלל.

בתפקידה כסייעת, ככל שלא היתה מסוגלת להיות אחראית ולהבטיח את שלום הילדים, אסור היה לה להמשיך לעבוד. אסור היה לה ליתן יד למצג השווא שנתבקשה להציג להורים בהסעה, לפיה כביכול היא מלווה, ולאחר מכן בריצה הנטענת לגן, כדי להראות שיש עוד סייעת בחצר.

9. ככל שגילאי הילדים בהם היא מטפלת קטן יותר כך היא חבה כלפיהם חובת זהירות מוגברת, שהרי ברור שהם זקוקים לעזרתה ולמלוא תשומת ליבה. מי שלא מסוגל לעמוד בסטנדרטים גבוהים, שלא יעבוד בעבודה הזו.

10. היא מלווה את הילדים בהסעה במשך זמן לא קצר. מקבלת לידיה את הפעוטה, מושיבה וחוגרת. גם אם אין חובה להמצאות מלווה בהסעה, זה היה תפקידה, הן בהסעות עם הן בסבב הראשון והן בשני עם הנאשם. היא לא יכולה להתפרק מאחריות בתואנה של מילוי הוראות. היא לא יכולה להשליך אחריות על הנאשם, כשהוא בתורו משליך את האחריות עליה. היא לא יכולה להטיל אחריות לספירת הילדים בגן על , כשהיא יודעת ש מגיעה מאוחר ו"סופרת" עם העיניים

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' : ואח'

בלבד. כפי ש ספרה, וידעה לומר בדיוק מי הגיע ומי לא, כך גם היה עליה לדעת מי נמצא ומי לא.

גם בתוך הגן, היא לא אדם זר לפעוטה. היא הגנת/הסייעת שלה. קבוצת הילדים אליה משתייכת הפעוטה היתה תחת אחריותה. הכיצד בשום שלב לא שמה לב להעדרה, למרות שדאגה, לדבריה, לבטחונה בהסעה.

היטיבה לתאר את הדברים בכאב רב האם "אני לא מבינה לא שמה לב היא לקחה אותה בידיים (הערת חוקר – מתחילה לבכות) הם לא בודקים את האוטו? היה התיק שלה, הם הוציאו את התיק שלה, הם לא ראו? אני לא מבינה....(הערת חוקר – ממשיכה לבכות)".

הפן המשפטי

1. סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 שכותרתו "גרימת מוות ברשלנות" קובע:

"הגורם ברשלנות למותו של אדם, דינו – מאסר שלוש שנים".

"רשלנות" מוגדרת בסעיף 21 (א) לחוק:

"רשלנות - אי מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות או לאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, כשאדם מן היישוב יכול היה, בנסיבות העניין, להיות מודע לאותו פרט....".

ב"כ הנאשמת הפנו בסיכומים לפסה"ד של כב' הש' שיצר בע"פ 70861/03 (ת"א) זיו אלון נ מ"י (תק-מח 2005(3), 7093).

"ממושכלות היסוד כי לצורך התגבשות האחריות ברשלנות, יש צורך באחריות מושגית, ובאחריות קונקרטיית. ... אולם בכך לא סגי. בכל מקרה יש לבדוק האם קמה חובת זהירות קונקרטיית

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' : ואח'

בנסיבות המיוחדות של המקרה בגין הנזק הספציפי, בין המזיק הספציפי, לבין הניזוק הספציפי... יחד עם זאת, חובת הזהירות כוללת גם בנוסף לדרישת הציפיות 'הטכנית' דרישה לציפיות 'נורמטיבית'."

ציינו כי רק בחינת הנסיבות המיוחדות של המקרה מאפשרת לקבוע את חובת הציפיות הקונקרטי, תוך הפניה למספר מבחני עזר.

1. האם התרחשו בעבר ארועים דומים שחייבו ש'תדלק נורה אדומה' – שתהיה אינדיקציה לנזק הצפוי.
2. האם הנזק שהתרחש דומה באופיו לזה שהתעורר החשש שיגרם – דרך התרחשות התוצאה.
3. האם הנאשם היה בעל תפקיד, מעמד, שליטה שאפשרה לו לבקר, לבדוק או לפקח על מי שרשלנותו הרבה גרמה לנזק.
4. הרקע והסביבה בה פעל הנאשם."

2. נכונה אני לבחון את הדברים עפ"י אותם מבחנים.

חובת הזהירות שחבה הנאשמת מקורה בשניים. ראשית, בהיותה מלווה בהסעה, אשר קיבלה את הפעוטה מידי האם, על מנת שתביאה בשלום למחוז חפצה, לגן. שנית, בהיותה ה'גננת' האישית של הפעוטה, היא אמורה לקולטה בגן עם הגיעה ולוודא כי תעבור את יומה בשלום ובבטחה. ככל שהילד רך יותר בשנים, הפיקוח הנדרש רב יותר וצמוד יותר, על מנת לדאוג לביטחונו.

בע"א 2061/90 אילנה מרצלי נ' מ"י (פ"ד מז(1), 802) נקבע כי "מושג המפתח בקביעתה של 'חובה מושגית' יימצא בתיבה 'ראוי', השאלה הנשאלת היא: האם ראוי הוא כי תוטל חובה על סוגי פלוני כלפי סוגי אלמונים בסוגי נסיבות אלו ואחרות?".

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

אכן, מדובר בשאלה ערכית נורמטיבית, במסגרתה יש לזכור כי ככל שהילד קטן יותר כך הוא חלש ופגיע יותר ומכאן הצורך המוגבר להגן עליו.

עוד נאמר בפרשת מרצלי "גופו של הקטין חלש, והדבר חושף אותו ביתר לפגעי העולם הסובב אותו". על כך הוסיף בית משפט "למותר לומר, כי הדברים נכונים, ואף מקל וחומר, ביחסים שבין אנשי הצוות בגן הילדים – הגננת והסייעת – לבין הפעוטות הנתונים להשגחתם. ... ילד רך בשנים מתאפיין, לרוב, בסקרנות רבה, ביצר הרפתקנות ולעיתים בקונדסות ... כל אלה מחייבים את אנשי צוות הגן, המופקדים על שלומם ובריאותם של הטרף, לשיקול דעת זהיר ולנקיטת אמצעי זהירות קפדניים, פן יאונה לילדים רע. ההורים המותירים את היקר להם מכל בידי אנשי צוות הגן צריכים לדעת, כי אלה האחרונים נוקטים בכל צעד סביר להיטיב עם ילדם ולהשיבם בשלום לחיק ההורים" (ע"א 10083/04 חגי גודר נ' המועצה האזורית מודיעין ואח' תק – על 2005 (3), 3397).

3. מבחן העזר הראשון עוסק בשאלת הציפיות, האם התרחשו בעבר ארועים דומים שחייבו ש"תדלק נורה אדומה". התשובה לשאלה זו חיובית. הנאשמת, אשר התפתלה בעדותה על מנת לא לעשות שימוש במונח "אחריות" העידה "אני כמובן באופן אישי, כאישה כאמא בטח אני מסתכלת...רצה מפינה לפינה כמו משוגעת" (עמ' 255 ש' 1 – 2), כך בהתייחס לתפקודה בגן. גם , נהג ההסעות, העיד "זה נושא שתלוי באישיות של האדם..." (עמ' 89 ש' 15 – 16).

האחריות בהסעות היא אחריות אנושית בסיסית, הזוהה באופיה לאחריות הורה כלפי ילדו. אחריות שהילד לא ישכח בהסעה. ומי כמונו לדעת כי למרבה הצער רבו המקרים בהם ילדים נשכחים בהסעות בסיטואציות שונות וטרגיות. האם את המקרים שהתרחשו בעבר צריך לצמצם רק להתנהלות בגן הספציפי. ודאי שלא. על אחת כמה וכמה כשהנאשמת מודעת היטב והתריעה בעבר על ההתנהלות ועל התנאים הקשים בהם היא עובדת. ככל שהיא לא מסוגלת בתנאים אלו להיות אחראית עליה לצפות שגם הנאשם לא יהיה מסוגל, ועליה לנקוט באמצעי זהירות אשר יבטיחו שהפעוטה אותה קיבלה לידיה ברכב תגיע לגן.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 11-12-54569 מדינת ישראל נ' ואח'

4. מבחן העזר השני, האם הנזק שהתרחש דומה באופיו לזה שהתעורר החשש שיגרם – דרך התרחשות התוצאה, וגם כאן התשובה חיובית, ומכאן הדרישה המוטלת על הנהג לבצע סריקה ברכב.

מסכימה אני כי בהליך הפלילי נדרשת התביעה להוכיח שניתן היה לצפות כי הנזק הספציפי, כפי שהתרחש, יגרם בנסיבות המיוחדות של המקרה, כמפורט בסיכומי ההגנה.

לשכוח ילד בהסעה זה "הנזק" ממנו כולנו חוששים, כל מי שמסיע ילדים, ולא משנה באיזה תפקיד. זה הסיכון הכי גדול שחייב להיות בגדר הציפיות של כל מי שנוטל חלק בהסעה, בטח בגילאים צעירים, של ילדים אותם מושיבים בכסא בטיחות וחוגרים, באופן המחייב סיוע בירידה. ללא מבוגר אחראי, הילד חסר אוניס. הנאשמת, כמי שקלטה את הילדה, הושיבה וחגרה, היה עליה לנקוט אמצעי זהירות על מנת להבטיח ששוחררה מהחגורה, ירדה מהרכב והגיעה בשלום לגן. אין זה משנה אם תוך נקיטת פעולה אקטיבית ברכב או במסגרת הקבלה בגן, כשהיא מוודא שכל ילדי ההסעה הגיעו.

5. מבחן העזר השלישי עניינו מעמדה ומידת השליטה שיש לה לבקר, לבדוק או לפקח על מי שרשלנותו הרבה גרמה לנזק.

אכן, חובת סריקת הרכב מוטלת עפ"י דין על הנהג, הנאשם. מעבר לדברים שנאמרו בעניין זה, אתמקד במסגרת רכיב זה בפן השני, בחובתה כגננת האישית של הפעוטה, בתפקידה, כפי הגדרתה היא, כסייעת. "הקביעה אם המערער התרשל, הינה שקלול ערכי וקביעה נורמטיבית, אם כי בה בעת הינה תולדה ונגזרת של הנסיבות, המתחשבת ביכולותיו של המערער, ובנסיבות חיצוניות המתחשבות בתכונותיו של הנפגע, בסביבה וברקע בהם אירע הנזק" (ע"פ (חיפה) 11-01-10710 חאזן נ' מ"י תק-מח 2011 (3), 2711).

מי שמטפל בילדים רכים בשנים חייב לדעת בכל רגע נתון מי מהילדים נמצא תחת פיקוחו ומי חסר. ספירה, כפי שעשתה ביותר מהזדמנות אחת, עפ"י עדותה,

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

מקנה את השליטה הנדרשת. הנאשמת אינה יכולה לסמוך על , בעלת הגן, שהרי באותו השלב לא היתה כלל במקום, ובשונה ממנה גם לא ידעה מי עלה להסעה ומי לא. הנאשמת מבקשת לשחרר אותה מאחריות עקב ההתנהלות הנפסדת בגן, אשר הותירה אותה במצב הישרדותי בלבד, כמי שנותנת מענה רק לילדים הנמצאים תחת עיניה. ברם, כאשר מדובר בילדים קטנים, מעגל האחראים חייב להיות גדול יותר ולא להפך. לא ניתן לפטור מאחריות במקרים כאלה, ומי שלא מסוגל לעמוד בדרישותיה, אסור לו לעבוד בתחום, ליצור מצג שווא כלפי ההורים לפיהם ילדיהם מוגנים.

בשאלת האחריות, לאור הגיל הצעיר, לא מתעוררת שאלה של היררכיה. היא הצד הקולט בהסעה ותפקידה לא מסתיים עד אשר בדקה והבטיחה, בכל דרך שתמצא לנכון, שהילדה הגיעה לגן, שאז חבה כלפיה חובת זהירות בהיותה המטפלת הישירה שלה.

6. מבחן העזר הרביעי מחייב לבחון, במסגרת נסיבות העניין, את הסביבה והרקע בה פעלו השניים. הנאשמת אמנם פעלה בתנאים קשים, כפי עדותה, ואיני מזלזלת בכך. ואולם, זה היה המצב הנתון אותה עת. לא היה דבר חריג בכך. עצם העובדה שהיא המשיכה לעבוד באותם התנאים, חרף התרעות חוזרות ונשנות בדבר הסיכון, מלמדים כי צפתה את התרחשותו והיתה מודעת לאפשרות מימוש. מימוש הסיכון בנסיבות אלה היה רק שאלה של זמן. לשאלה האם "בסביבת עבודה מטורפת" כזו, המהווה את "הרקע והסביבה" לפעולותיה אפשר לטעון כלפיה שהיתה צריכה ומסוגלת להבחין שהילדה שעלתה להסעה בבוקר אינה בגן, כפי שהוצגה בסיכומי ההגנה, התשובה, מהבחינה הנורמטיבית, חייבת להיות חיובית.

זו חובת הזהירות הקונקרטיית שחבה כלפי הפעוטה והיא לא יכולה להתנער ממנה. בהסעה הראשונה היא הורידה את הילדים יחד עם הנאשם, כך ידעה והבטיחה שכולם הגיעו לגן בשלום. בהסעה השנייה היה עליה לפתח לעצמה מנגנוני בדיקה ובקרה נוספים, ככל שלא נטלה חלק פעיל בהורדתם, בדיוק על מנת למנוע את הסיכון/הסייט הצפוי של ילד שנשכח ברכב.

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

7. זו גם הסיבה מדוע לא ניתן לטעון לניתוק הקשר הסיבתי. כל אחד מהם, אלו היה ממלא את חובת הזהירות שלו כלפי הפעוטה, יכול היה למנוע את מותה. הנאשם לא ערך סריקה נאותה ברכב והנאשמת לא נקטה בשום אמצעי זהירות כדי לוודא את ההגעה לגן. היא היתה אדישה לחלוטין לשלום הילדים שעלו בהסעה, התנערה מכל אחריות, והתעלמה מהסיכון.

8. נטען כי הרשעה בעבירת "מחדל" רשלנית מחייבת סטיה ניכרת מנורמת ההתנהגות המקובלת. סטיה ניכרת קיימת. מעבר לכך, חובת הזהירות מצויה באותם סעיפים אליהם הפנתה ב"כ המאשימה, סעיף 322 שכותרתו "אחריות לחסרי ישע" וסעיף 361 שכותרתו "השארת ילד בלא השגחה או במטרה לנטשו".

9. אשר למחדלי החקירה הנטענים, אכן יכול ונושא רישוי הגן לא נבחן עד תום ובעניין האישורים הנדרשים לרכב ההסעה, הגם שהתשובה הנכונה ניתנה ע"י יוסי ניזרי בנ/15, הם לא הדריכו עצמם לפיה. כן לא פעלו בשקדנות ובזריזות הנדרשים על מנת לאתר ולחקור את: העוזרת, ואם נרצה להרחיק עוד יותר, גם את: ואולם, אין בכך כדי להשליך על אחריות הנאשמת, אין בכך כדי לקעקע את ה"יש", ובעניין הנאשם, הוא ממילא הורשע ודינו נגזר.

10. אשר לטענה של "אכיפה בררנית" והפליה בגין אי העמדת לדין, במסגרת טענת הגנה מן הצדק, אין לי אלא להפנות לע"פ 3215/07 פלוני נ' מ"י (תק-על 2008, (3)2008).

"36. בבחינת מושכלות יסוד היא שלא כל הבחנה בין העמדתם לדין של שני פרטים, יהא עניינם דומה ככל שיהיה, מהווה אכיפה בררנית. אמנם, החלטתה של הפרקליטות, כרשות מנהלית, להעמיד אדם לדין אינה יכולה להיעשות בשרירות הלב, ועליה לעמוד במבחנים המקובלים לגבי כל החלטה מנהלית, כגון מבחנים של מטרה כשרה, שיקולים ענייניים, סבירות ועוד... עם זאת, יש לזכור כי מדובר בהחלטה מורכבת, בעלת שני פנים – הערכת היכולת להוכיח את האישומים כנגד החשוד, והעניין הציבורי שבהעמדתו

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' : ואח'

לדין... במסגרת אלו על הפרקליטות לשקול שיקולים רבים, תוך הענקת המשקל המתאים לכל שיקול, כך ששקילה עניינית של שני חשודים שענייניהם דומים (אך לא זהים), לא תניב דווקא החלטה זהה. תוצאה זו אינה מהווה בהכרח אכיפה בררנית. כפי שנאמר בעניין זה בע"פ 37/07 פרג נ' מ"י... בפסקה 6 לחוות דעתה של השופטת א' חיות:

'הכלל הוא שכל עוד לא הסתבר שאי העמדתם לדין של חלק מן המעורבים בפרשה פלונית נבעה מתוך שרירות או מתוך שיקולים פסולים, אין באכיפה חלקית כזו אף שהיא פוגעת בעקרון השוויון כדי להצדיק ביקורת שיפוטית פולשנית בין בדרך של הוראה להעמיד לדין את יתר המעורבים ובין בדרך של השוואת מצבם של המעורבים שהועמדו לדין לאלה שלא הועמדו לדין.'

37. משכך, לשם העלאת טענה בדבר 'הגנה מן הצדק', הנשענת על טענה לאכיפה בררנית, יהיה על הטוען להראות, בראש ובראשונה כי מדובר בהבחנה בין מי שהדמיון ביניהם רלוונטי לעניין, במובן זה שהוא מצדיק התייחסות דומה בשאלת הגשתו של כתב האישום. בשלב השני יהא על הטוען להראות כי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול, בין אם בדמות שרירותיות, התחשבות בשיקולים שאינם מן העניין, או חלילה שקילת שיקולים שאינם ראויים. מטבע הדברים מדובר בשני שלבים שלובים זה בזה, ואשר רב המשותף להם. הנטל להוכיחם, שאיננו פשוט כלל וכלל, מוטל על הנאשם, באשר הפרקליטות, ככל רשות מנהלית, נהנית מהחזקה לפיה פעולותיה נעשות כדין..."

במקרה דנן, גם אם נצא מנקודת הנחה ש: בעלת הגן, ניהלה אותו בצורה רשלנית ובתנאים בלתי אנושיים ובלתי אפשריים לסייעות, עדיין, בשונה מהנאשמת,

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

לה לא היה קשר להסעה בה מצאה הפעוטה את מותה ולהסעות בכלל. על ההסעות היה מופקד הנאשם. היא גם לא היתה בגן בזמן שההסעה הגיעה, וגם כאשר הגיעה הסתמכה על דיווחי הנאשמת ו באשר לנוכחות הילדים.

סוף דבר

1. השאלה הניצבת בפנינו היא שאלה ערכית נורמטיבית. כיצד אנו כחברה מבקשים להגן על ילדינו. האם כאשר מדובר בילדים רכים בשנים, ילדים חסרי אוניס התלויים במבוגר, יש להרחיב או לצמצם את מעגל האחראים.

התשובה היחידה שניתן לתת נעוצה בחובת הזהירות המוגברת כלפי אותם ילדים, שאם לא כן נמצא מפקירים אותם.

לא ניתן לאפשר למטפלים בהם להקטין ראש, להסתתר מאחורי היררכיה ולהשליך אחריות על אחרים. כל מי שמטפל בילדים, על אחת כמה וכמה הצעירים שבהם, חייב בכל רגע נתון לדעת מה מצבם. לא יתכן לחסות תחת תנאים לא אנושיים, כל עוד אתה בוחר להמשיך לעבוד במסגרתם.

לא יעלה על הדעת שמצד אחד אתה שותף למצגי השווא כלפי ההורים לפיהם ניתן לסמוך על ההסעה כי יש מלווה, ועל ההתנהלות בגן, ככזו המבטיחה את שלום הילדים, ומצד שני אתה מנסה להתנער מכל אחריות.

2. הנאשם והנאשמת הם השניים היחידים אשר ידעו שהפעוטה עלתה לרכב, שהרי הנאשמת קיבלה אותה לידיה, והם השניים היחידים אשר היו חייבים לדעת שלא הגיעה לגן. הנאשם נותן את הדין על רשלנותו בעוד הנאשמת מבקשת לחמוק ממנה.

אין זה משנה מאיזה כיוון נסתכל על הדברים מבחינתה. כמלווה בהסעה היא ידעה היטב את תפקידה ופעלה בהתאם בהסעה עם וכן בסבב הראשון עם הנאשם. בסבב השני היא לא יכולה להוריד מעצמה כל אחריות בתואנה כי נתבקשה ע"י הבוס לרוץ לגן. ואם בכל זאת עשתה כן, הרי בכובעה כמטפלת של הפעוטה, היה עליה

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54569-12-11 מדינת ישראל נ' ואח'

לקלוט אותה ולוודא שהגיעה בשלום לגן. למרבה הצער בכך כשלה והתממש הסיכון הגדול מכל, אשר חייב להיות בראשו של כל אדם המסיע ילדים, שכחת ילד ברכב.

3. אשר על כן, משהוכחה בפני רשלנותה מעבר לכל ספק סביר, הנני מרשיעה הנאשמת בעבירה אשר יוחסה לה בכתב האישום, גרימת מוות ברשלנות, בניגוד לסעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.

ניתנה והודעה היום א' כסלו תשע"ד 04 נובמבר 2013, במעמד הצדדים.

שירה בן שלמה, סגנית נשיאה